

Titulescu, a pártvezér Auboin és a bankfuziók — Cáfolják a magyar moratóriumot

Mihalache ma Tecuciban beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy rendkívül sajnálja, hogy Maniu nem akar álláspontján változtatni és nem hajlandó ismét elvállalni a párt vezetői tisztét. Mihalache kijelentette, hogy a nemzeti-parasztpárt élére csak olyan egyéniség kerülhet, aki a Maniu által kijelölt uton kíván tovább haladni.

Mihalache beszédével kapcsolatban az Adeverul mai száma megjegyzi, hogy Mihalache minden valószínűség szerint beszédében Titulescua célzott. Közli a lap ezzel kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt egyik erdélyi vezetőjének a nyilatkozatát is, aki kijelenti, hogy semmiféle akadálya nincs, hogy ne Titulescu legyen az elnök, hiszen a nemzeti-parasztpártnak kidolgozott programja és kidolgozott taktikája van. Ha Titulescu magáévá teszi ezt a programot és a párt élére kerül, úgy a nemzeti-parasztpárt csak nyerhet, mivel egy minden tekintetben komoly és tekintélyes politikus veszi át a párt ügyeinek vezetését.

Titulescu személye eddig ütközőpont az erdélyi és a regáti árnyalatok között, azonban úgy látszik, hogy most ebben a kérdésben sincs többé ellentét Erdély és a regát között. Most már Maniu Gyula, aki ugyan szívesen látta volna az erőskezü Mihalachet a párt élén, sem idegenkedik többé Titulescu meghatalmazott miniszter elnökségétől.

A cáfolat ellenére a koncentrációs kormányról szóló hírek mindig újból felbukkannak a bucaresti-i sajtóban. Ujabbán a Lupta foglalkozik a kérdéssel és megállapítja, hogy a koalíciós kormány megvalósulása nem a kormánytól függ. Ez év tavaszán — írja a Lupta — a korona vetette fel a tervet, hogy az ország összes erőit egyesíti egy koncentrációs kormányban és a korona most is szívesen látja ennek a tervnek a megvalósulását. A lap cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Maniu azért vonult vissza az elnökségtől, mert nem volt hajlandó támogatni a Titulescu elnöklése alatt megalakítandó koncentrációs kormányt. A valóság ezzel szemben az, hogy Maniu csak a Iorga-kormány kinevezése után mondott le a nemzeti-parasztpárt elnökségéről. A lemondás tüntető éle tehát a Iorga-kormány ellen irányult. Titulescu meghatalmazott miniszter tisztában van ezzel a ténnyel és éppen ezért nincs kizárva, hogy mégis elfogadjja a nemzeti-parasztpárt meghívását az elnöki székbe, amit a koalíciós kormány megalakítására vonatkozó meghívás követne.

A Banca Nationala kormányzója, Manoliescu, illetve Auboin francia pénzügyi szakértő már napok óta tárgyalásokat folytat Argentinu pénzügyminiszterrel. Ezek a tárgyalások a pénzpiac helyzetének megvitatásával vannak összefüggésben, másrészt pedig a bankfuziók elősegítésének problémájával foglalkoznak. A Banca Nationala kormányzójának véleménye szerint a bankfuziók elé bizonyos nehézségek lárnak, azonban ezeket a nehézségeket a tárgyalások folyamán minden valószínűség szerint sikerül kiküszöbölni.

Bucuresti-i kormánykörökben ma annak a híre terjedt el, hogy a magyar kormány ma vagy holnap kihirdeti a külföldi követelésekkel szemben a moratóriumot. A hírekkel kapcsolatban ma a magyar kormány hivatalos kommuniké adott ki, amelyben határozottan cáfolja, mintha a kormány a külföldi követelésekkel szemben moratóriumra gondolja. Ezek a hírek elferdített múltukban tendenciózusak és a belföldi és külföldi közvélemény megtévesztésére alkalmasak.

Sinajából várják Aradra a földmivelésügyi minisztert

Serbanu dr. prefektus összeállította a fogadtatás programját — Fontos tárgyalások a gabonakérdéssel kapcsolatban

Arad megye prefektusa telefonon érdeklődött a miniszter érkezése után

Arad megye közigazgatási vezetőit és egész szervezetét a közeli miniszterlátogatás napjainak legalább három napra terjedő eseményei foglalkoztatják. A mai napon újabb értekezlet volt az aradi vármegyeházán, amelyen a megjelent hatósági vezetők ugyancsak a Ionescu-Sisesti földmivelésügyi miniszter Arad vezető kormányképviselőjének bejelentett látogatásával foglalkoztak. A miniszter ugyanis, akit különben számos deputáció vár Aradon, hogy elébe tárja Arad megye gazdaságának kivánságait és sérelmeit, rendkívül elfoglalt a jelen pillanatban, mert tárcájának ügyei, a gabona-kérdés kibontakozást ígérő megoldási lehetőségei minden idejét igénybe veszik. Ezzel a nagy lekötöttségével kapcsolatosan kerültek a közforgalomba olyan hírek, mintha Ionescu-Sisesti földmivelésügyi miniszter kénytelen lenne aradi útját ezuttal is elhalasztani. Dr. Serbanu György megyei prefektushoz mindazonáltal a mai nap egész folyamán semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett arról, mintha a miniszter aradi és arad megyei programjában változás állott volna be. Az esti órákban a megye prefektusa te-

lefonon keresett érintkezést a földmivelésügyi miniszterrel, hogy ezuton győződjék meg róla, mennyiben szenved változást a miniszteri fogadtatás nagyjában már megállapított programja. Munkatársunk a késő esti órákban érdeklődött Serbanu György dr. megyei prefektusnál az esti bucaresti-i telefonbeszélgetésnek eredményei felől, amelyről a megyei prefektus a következőket mondotta:

— Valóban telefon utján érdeklődtem Bucarestiben a miniszter ur érkezésének pontos időpontja felől. Sajnos, magával a miniszter urral nem találtam összeköttetést, mivel a jelen pillanatban Sinajában tartózkodik. Így a tulajdonképpeni kérdéseimre nem kaphattam a legilletékesebb helyről feleletet. Holnap reggel azonban újra összeköttetést fogok keresni Bucarestivel, hogy végre is megismerjem a miniszter ur álláspontját az aradi programot illetőleg. Akkor majd többet mondhatok.

Arad város és megye érdeklődéssel és várakozással várja Aradra az ország földmivelésügyi miniszterét, akinek személyétől az egész ország a jelenlegi válság alapjainak megjavítását reméli.

Hatszázmillió lejt irányzott elő a svéd vállalkozó társaság az arad-temesvári ut kijavítására

A Cassa Autonoma a Drumurilor leirata a temesvári főnökséghez — Makadám-burkolatot kap az elhanyagolt ut — Megkezdik végre az utjavításokat

Aradra érkezik a svéd társaság megbízottja

Arad és a Bánát kereskedőinek és szállítóinak régi problémáját képezi az arad-temesvári ut kérdése. Ennek az utnak a megjavítása érdekében már számos küldöttség járt az illetékes hivatalokban, számos panasz hangzott el, az arad-temesvári ut borzalmairól legendákat beszéltek és nem egyszer állították már össze statisztikákat, amelyek a számok megdönthetetlen erejével bizonyították, hogy milyen károkat okoz az autótulajdonosoknak az arad-temesvári ut járhatatlan volta, hogy mennyivel több olajat, gummit fogyaszt annak az embernek az autója, aki rendszeresen kénytelen járművével az arad-temesvári uton járni, mint egy olyan emberé, aki autójával rendbehozott, karban tartott utakon járhat.

A sok panasznak nemrégiben eredménye is mutatkozott — *papiroson*. A román állam ugyanis néhány hónappal ezelőtt szerződést kötött a Svenska Vägaktiebolaget stockholmi és a Svede luxemburgi társaságokkal a romániai utak megjavítására vonatkozólag. A szerződésben többek között az arad-temesvári ut megjavítása is szerepel, de foglalkozik a szerződés a bucaresti-alexandriai, a bucaresti-orsovai ut megjavításával is. Az utjavítási munkálatok megkezdésére mindeddig nem történt intézkedés.

Most azonban leirat érkezett Bucarestből a Cassa Autonoma a Drumurilor temesvárt hivatalához, amelyben utasítják a Cassa Autonoma ottani vezetését, hogy kezdjék meg haladéktalanul az utjavításhoz szükséges ud-

tok összeírásának munkálatait. Az Aradi Közlöny szerkesztősége a mai nap folyamán telefonon beszélt a Cassa Autonoma temesvári hivatalával, ahonnan azt az információt nyerte, hogy az említett leirat valóban leérkezett két nappal ezelőtt Temesvárra. A Cassa Autonoma már meg is kezdte annak a számadásnak az elkészítését, amelyben feltünteti, hogy mennyibe kerül az arad-temesvári ut makadámval való burkolása, ugyanakkor pedig pontos statisztikát készítenek arról, hogy bizonyos időn belül hány személyautó, teherautó, autóbusz, kocsi, gyalogos halad át az említett utvonalon. A svéd társaság — mint értesülünk — az arad-temesvári ut megjavítására mintegy hatszáz millió lejt szán. A szerződés értelmében a svéd társaságoknak a vállalt összes romániai munkálatokat hat év alatt, tehát 1937-ig kell elvégeznie.

Információink szerint a napokban Temesvárra, majd pedig Aradra érkezik a svéd társaság megbízottja, aki a szükséges helyszíni szemlét végzi el és az előmunkálatok bevezetését kezdi meg. Az arad-temesvári ut megjavítását már évekkal ezelőtt megígérték, így tehát minden erről szóló hírt bizonyos szkepticizmussal kell fogadnunk, de remélhető, hogy úgy az állam, valamint a svéd társaság belátja a kérdés fontos voltát és ekkor a sokat ócsárolt temesvári ut javítási munkálatai rövidesen kezdetüket veszik és a sár és göröngvök helyett makadám fogja borítani ezt az utat és így használható lesz a temesvári ut.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet! Aradra mosolyog a szerencse!

50.000 lejt nyert Ecker Gizella a 4632. sz. sorsjeggyel (Arad, Str. Cuza Voda 5.) Két 10.000 lejes és több kisebb nyereség is esett Aradra.

A legközelebbi húzás november 1-én.

Sorsjegyek még csak korlátozott számban kaphatók Kooh Dánielnél és minden trafikban.

Matuska miatt konfliktus támadt a magyar és az osztrák rendőrség között

Matuska Szilveszter és felesége drámai találkozása — A biatorbágyi merénylő a forradalom alatt kirabolt egy falut — Megállapítást nyert, hogy Matuska szakszerűleg ki volt képezve a robbantásokban — Politikai nyomozó volt a kommün alatt — Biatorbágyon hallgatják ki Matuskát a magyar hatóságok

Most derült ki, hogy az osztrák rendőrség nem is akarta letartóztatni Matuskát, dacára a magyar rendőrség megkeresésének

Bécsből jelentik: Matuska Szilveszter ma a rendőrhatalom engedélyével beszélgetést folytatott feleségével. Matuska találkozása feleségével nagyon megrázó körülmények között történt. Az asszony jóformán szólni sem tudott. Matuska ellenben csendesesen és nyugodtan arra kérte feleségét, hogy változtassa meg a saját és kisleánya nevét, nehogy emiatt kellemetlenségek ériék őket. Matuska bűnügyében egyébként a vizsgálat folyik. A mai napon a vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatást, melynek lefolyása után dönt majd Matuska Szilveszter kiadatásáról. Amagyar politikai bűnügyi osztály egyik vezetője egyébként ma Bécsbe utazott, mert a hatóságok változatlan eréllyel folytatott nyomozásai újabb adatok birtokosává tették a budapesti főkapitányságot s ezen a nyomon haladva folytat jelenleg vizsgálatot a politikai osztály főtisztviselője Bécsben.

Matuskát Biatorbágyra hozzák

Matuska ügyében felmerült az a terv, hogy miután a kiadatására folyó vizsgálatok előreláthatólag hosszabb időt vesznek igénybe, a magyar állam kikéri Matuskát mint osztrák

foglyot, hogy megfelelő fedezet mellett Budapestre szállítsák, mert a biatorbágyi katasztrófa színhelyén lefolytatott vizsgálat pontos eredményének kiegészítéséhez feltétlenül szükséges Matuska helyszíni kihallgatása. A helyszíni szemle után megfelelő fedezet mellett visszazsallítják Ausztriába.

Budapestről jelentik: A bécsi lapok értesülésével szemben a budapesti főkapitányság egyre több bizonyítékot kap kézhez arravonatközlőlag, hogy Matuska igenis kommunista. A főkapitányság hivatalos jelentése szerint megállapítást nyert, hogy Matuska a magyar kommün idején politikai nyomozó volt s a Burrovcsoportban dolgozott, 1919-ben Csantavéren, szülőfalujában rablóbandát alakított és kirabolta a falut. A kommün bukása után Veszprémben tünt fel, ahol rendőrfőkapitánynak adta ki magát és fel akarta vétetni magát a karhatalmi osztagba, mert — mint mondotta ő — akarta kihallgatni az elfogott kommunistákat. Amikor pedig megtudta, hogy Veszprémből információkat akarnak róla kérni, akkor eltűnt. Matuska vallomásából kiderül, hogy a robbantásban valóságos szakértő. A budapesti rendőrség nyilvánvalóan tartja, hogy valakinek kellett tanítania Matuskát és azt hiszik, hogy ennél a pontnál fog fény derülni a felbujtók személyére.

Az osztrák rendőrség hiúsága

A magyar sajtó mintegy a magyar közvélemény hangulatának visszatükrözésével élesen kikel az osztrák hatóságok ama álláspontja ellen, hogy Matuska Szilvesztert nem adják ki Magyarországnak, annak ellenére, hogy magyar rendőrség nyomozta ki a biatorbágyi gaztett elkövetőjét, Matuska magyar állampolgár és a legszörnyűbb tettének színhelye is Magyarország volt. Az „Az Est” vezércikkben foglalkozik az osztrák állásponttal és megállapítja, hogy ma még fehér kórházi ágyon fekszik Matuska, de úgy lehet, nemsokára már kintüntetések díszítik. Az osztrák rendőrség valóságos hiúsági kérdést csinál a Matuska-ügyből s csak most pattan ki, hogy az osztrák rendőrség le sem akarta tartóztatni a merénylőt, pedig a magyar rendőrség alapos bizonyítékokat tárt már akkor is az osztrák rendőrség elé. Az osztrák hatóságok különös magatartása miatt, amely részint a német rendőrséget is sérti, Gennath német és Schweinitzer magyar rendőrtanácsosok el is hagyták Bécsét.

Rádium-intézetet állított fel a szegedi egyetem a Rothermere-alapítványból

Lord Rothermere százezer pengőt adományozott annak idején a szegedi egyetemnek. A szegedi egyetemi tanács most úgy határozott, hogy ezen összeg kamatait egy rádium-intézet létesítésére fordítják. A közelgő évben meg is rendeltek a szükséges mennyiségű rádiumot. Az intézet a sebészeti klinikán nyer elhelyezést.

Edison

Intimitások a »nagy varázsló« életéből

Kevés emberről beszéltek annyi mescszerűt, mint Edison Alva Thomasról, a nagy modern varázslóról. Évekkel ezelőtt Edison munkásságáról érdekes és hiteles könyvet írt Jones Artur „Hatvan év egy feltaláló életéből” címen. Edison családi élete, — ezzel kezdődik a könyv, — rendkívül boldog. Llewellyn-parkban lakik, az Oranje-hegy tövében feleségével és gyermekével. Edison 1886-ban második házassága után költözött ebbe a házba, melynek felépítése és berendezése óriási összegbe került. A ház minden részében pazar kényelem, minden zugában virágok, melyek nagyszerű illatot árasztanak. Az előcsarnokból jobbra nyílik a könyvtár, mely kutatóknak is rendelkezésére áll és ezért úgy van berendezve, hogy kis fiúlkében mindenki kényelmesen szentelheti magát tanulmányainak.

Ha Edison felesége valami könyvet ajánl és Edison kedve támad, hogy egyszer egy nem tudományos könyvet is elolvasson, nem teszi félre a könyvet midaddig, míg végig nem olvasta. Különösen nagy tisztelője Dumasnak és így például a „Monte Christo”-t a legjobb regénynek tartja, amit valaha írtak. Edison másik kedvenc írója Edgar Allen Poe, továbbá Dickens, Ruskin, Flammarton és Verne. Edison sokra becsüli a sajtót, de megtagadják, ha a szenzációhajhász lapok kétes, vagy kalandos híreket közölnek laboratóriumából.

Egy ízben — beszélte Edison — nagy bosszúságot okozott egy riporter, aki nem tudott beszélni velem, sőt még munkatársunktól sem tudott semmi érdekes adatot szerezni. A riportert azonban ez nem hozta zavarba, hanem hazament és saját fantáziájából írta meg a cikket. Hosszu tudósítást közölt arról, hogy legközelebb milyen új és rendkívül elmésen készi-

tett inggel fogok a nyilvánosság elé lépni, amelyet tizenkét hónapnál tovább lehet hordani. Az ing előrésze — így magyarázta a lelejtőnyes újságíró — 365 részből áll, ami csak a feltaláló előtt ismeretes, nagyon finom vékony anyagból készült. Reggel öltözködés közben az ember egyszerűen leveszi az egyik ilven részt és megint tisztá az ing. Az újságíró hozzátette, hogy én magam is ilyen ingeket hordok és ezt a találmányomat tartom valamennyi között a legjelentősebbnek.

Ötszáz különböző amerikai lap vette át ezt a cikket és a legbosszantóbb az volt, hogy annyian elhitték ezt az ostobaságot. Az ország minden részéből özönével kaptam rendeléseket és száz tucatot is rendeltek egyes cégek az „Edison-ingből”, mintha mindenki ilvent akart volna hordani. Először minden rendelőnek nyomtatott értesítést küldöttem, hogy a hír korántsem igaz, de a rendelések oly tömegesen érkeztek, hogy ez nem volt célravezető. Egyesek mindjárt csekket is küldtek a rendelések mellé, amit vissza kellett küldennem. Miután a cikk külföldi lapokba is belekerült, Kínától Dél-Afrikáig mindenki Edison-inget akart hordani. Sokan arra kértek, hogy nevezek meg cégeket, amelyek az ingeket árusítják, ha én magam nem árulom őket. Mások viszont azt kérdezték, hogy nem keresek-e ügynököket? Egy évig folyton érkeztek rendelések az Edison-ingekre, míg a nagyközönség észrevette, hogy felültették. Nagyon kellemetlen história volt és ha a fiatallembert, aki kitalálta, a kezem közé kaphattam volna, tudom, hogy hetekig nem lett volna szüksége ingre.

Egy alkalommal a prágai Bohémia egyik munkatársa meginterjúvolta Edison-t és a többi közt ezt a kérdést intézte hozzá:

— Edison ur, az ön életmódjáról a legkülönfélébb hírek vannak elterjedve. Mi a valóság mindebből?

— Tudom, hogy mire gondol ön. Rám fog-

nak mindenféle puritán tulajdonságot. Ez nagyon tulhajtott vélemény. Mint ön látja, élvezettel szívom a szivaromat. Mindenesetre anti-alkoholista vagyok és ebben csak tegnap este Brünmben tettem kivételt. Ott megittam egy pohár sört. A mi az evést illeti: keveset eszem. A reggeli után a vacsoraig semmit sem eszem, E mellett csak négy vagy öt órát alszom. A legtöbb embert a sok alvás és a sok evés öli meg. Édesapám, fájdalom, kilencvennégy éves korában lezuhant egy lépcsőn s meghalt, de nagyapám száznegy évig élt. Én azonban, fejezte be Edison mosolyogva, nem száznegy évig, hanem százötven évig akarok élni...

Edison az utóbbi időben sokat betegeskedett, bár erős szervezetű ember, a sok munka, a fáradságos és bizony gyakran veszedelmes kísérletek megviselték. A katód-sugarak tanulmányozása közben szinte szemévilágát vesztette; egy laboratóriumai robbanás után két ujját vesztette.

Az az ember, aki az egész világ bámulatát és elismerő csodálatát kivívta és akinek többek között az egész életét a zavartalan munka és az alkotás kötötte le, még sem volt boldog. Utolérte őt a nagy emberek, a nagy alkotók végzete. Kételyel támadtak. Vajon volt-e értelme annak, hogy ezek a találmányok napvilágra jussanak. Élete utolsó éveiben keserűen látta, hogy az óriás fátylaként lobogó ivlám-pák és fényreklámok tövében, a gépkorszak csodás találmányai közepette az ember éppolyan szegény és nyomorult, mint valaha. És Edison, egy amerikai lap munkatársának többek között ezeket mondja:

— ... De, hogy az emberek boldogabbak lettek volna találmányaim által, azt nem tudom.

Csakugyan, Felvilágosultabbak lettek, tisztábban látják a sorsukat, igényesebbek lettek. De boldogabbak nem.

Ez volt Edison tragédiája.

Ujabb vakmerő rabló-támadás Budapesten

Három fiatalember ki akart rabolni egy trafikot — A dohánytőzsde tulajdonosnőjét, egy hetven éves matrónt, fojtogatták és ütlegelték — A járókelők zavarták meg a rablókat munkájukban — Az egyik menekülés közben pénzt szórt el maga mögött — Két rablót sikerült elfogni — Az elfogott gonosztevők minden valószínűség szerint a statáriális bíróság elé kerülnek —

Budapestről jelentik: A magyar fővárosnak ma ismét izgalmas bűnügyi eseménye van. A kora délutáni órákban vakmerő rablótámadás történt egy budapesti trafikban, amelynek három tettese közül kettő már a rendőrség foglya.

Délután két óra tájban három fiatalember jelent meg Bertolics Gyuláné Orczy-ucca 42. szám alatti trafikában, ahol cigarettát kértek. A 70 éves nő kiszolgálta a fiatalembereket, akik lassan kifelé indultak, az egyik sietve előrement, körülnézett az uccán, azután intett a társainak, akik megragadták a matrónt és a pult mögött levő spanyollal mögé hurokolták. Ütlegelni és fojtogatni kezdték, az idős hölgy kétségbeesetten sikoltozott, úgy hogy a járókelők közül többen figyelmesek lettek és a bolt felé közeledtek.

Ennek láttára a fiatalemberek elhagyták az asszonyt, egyikük a kasszához ugrott és be-

pénzt szedik fel és csak azután igyekeznek őt elfogni. Valóban akadtak, akik előbb a pénzt szedegettek fel, azonban többen őt igyekeztek lefűlelni.

Elfogatása után megállapították, hogy Barnák Istvánnak hívják, 21 éves péksegéd. Amíg Barnák kihallgatása tartott, a tömeg között megjelent egy másik fiatalember, aki azt igyekezett bizonyítani, hogy az elfogott Barnák ártatlan. Gyanusnak tünt fel a kéretlen agitáció az elfogott rabló ártatlansága mellett, átadták tehát őt is a rendőrnek, aki megállapította, hogy Szabó Bélának hívják, 19 éves szabósegéd, aki szintén részes volt a trafikosnő elleni merényletben. Mindkettőjüket bezárlították a főkapitányságra, ahol nyomban megkezdtek kihallgatásukat.

Bertolics Gyuláné az ütlegelés következtében súlyosabb természetű zuzódásokat szenvedett s lakásán ápolják.

Jogszkörökben az a nézet alakult ki, hogy a rablótámadás tetteseit is statáriális bíróság vonja felelősségre. A harmadik elmenekült rabló kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be.

A rendőrség esti jelentése szerint az Orczy-uccai trafikrablást négy fiatalember követte el és pedig: Szabó Béla és Bata Lajos 20 éves, valamint Barnák József és Máté János 21 éves fiatalemberek.

**Roda-Roda és
Vlasta Burian
Katonavigjátéka**

Azál tábornagy

lemarkolt, majd mindannyian futásnak eredtek. Sikerült is kijutniok az üzlethelviségből, a jellemzőt tömeg azonban üzöbe vette őket. Kettőnek sikerült egéruat nyernie, a harmadik azonban beszaladt a Kálvária-tér 4. szám alatt levő házba, ahol üldözői el is fogták.

Érdekes, hogy a fiatalember úgy próbált menekülni, hogy maga után pénzt szórt el, abban a reményben, hogy az üldözői előbb a

Házasságszédelgésért feljelentették dr. Bodea János főorvost

Egy orvosi trükk érdekes epilógusa. — Amikor a páciens komolyan veszi az ígeretet. — Házasság helyett — elmeorvosintézet — Bodea dr. nyilatkozik az aradi ügyészséghez érkezett feljelentésről —

Rendkívül érdekes bűnvádi feljelentés érkezett ma az aradi ügyészségre, dr. Bodea János az aradi közpórház főorvosa ellen. A bűnvádi feljelentést egy Aradon általános ismert uriaszony tette, akinek volt férje évekkel ezelőtt előkelő társadalmi pozíciót töltött be Aradon. A feljelentésben az uriaszony házasságszédelgéssel és házassági ígeret megszegésével vádolja a főorvost, aki szerinte néhány hónappal ezelőtt komoly formában tett házassági ajánlatot, sőt megígérte, hogy nász-utrá Herkules-fürdőre fogja elvinni. A részletek megbeszélésére a főorvos az uriaszonyt az aradi közpórházba kérte be, ahol ahelyett, hogy ígeretének eleget tett volna, az uriaszonyt a közpórház elmeosztályára vitte be, ahol ma is ápolás alatt áll.

A nem mindennapi érdekességű bűnvádi feljelentés érthető feltűnést keltett s ezért Bodea János dr. főorvoshoz fordultunk, aki a feljelentésről s annak előzményeiről a következőket mondotta:

— A bűnvádi feljelentésről tudomásom van, mert az ügyben szereplő uriaszony nemcsak az ügyészséghez eljuttott levelet küldötte ki a kórházból, hanem a levelek egész özönét csempészte ki az elmeosztályról és küldötte azokat részben Vulpe főügyésznek, részben pedig dr. Cotioiu aradi ügyvédnek. Természetesen a levelek közül több az én kezembe is

került, azonban semmi szándékom nincs, hogy az esetleg meginduló vizsgálatnak elejét vegyem s éppen azért tudtommal és beleegyezéssel egy feljelentést tartalmazó levelet továbbítottunk az aradi ügyészséghez is.

— Az uriaszony, akiről szó van, általános ismert Aradon és tudott dolog, hogy paranoyás és emellett nimphomániás. Általános ismert esete volt Halász Lajos cigányprimással, aki szerinte hipnotizálta őt és szerelmével állandóan üldözte. Néhány hónappal ezelőtt maga az uriaszony fordult panasszal Vulpe főügyészhez, hogy lakásából kitétek és jövendő elhelyezkedését illetőleg a legkétségbeesettebb helyzetben van.

— A főügyész ur érintkezést keresett a közpórházzal és a megbeszélések folyamán abban állapodott meg, hogy az uriaszonyt az aradi közpórház elmeosztályán helyezték el. Tekintettel arra, hogy erről hallani sem akart, végső megoldásként eszembe jutott, hogy rögeszméjénél fogom meg és ezért házassági ajánlatot tettem neki. Ilymódon sikerült is őt a közpórházba bevinnem és az elmeosztályon elhelyeznem, természetesen az már a betegség megnyilvánulását mutatja, hogy ezt az ígeretet komolyan is vette.

— Azt hiszem, hogy ezeket figyelembe fogják venni az ügyészségen is s kellő értékre szállítják le az ellenem felhozott vádat.

Csütörtökön Kolozsvárra szállítják Lőrinczy Mózes, az elfogott sikkasztó bankigazgatót

Családja bizakodik, hogy most fog fény derülni az igazi bűnösökre.

Kolozsvárról jelentik: Mai számában az Aradi Közlöny röviden megemlékezett arról, hogy Lőrinczy Mózes, a kolozsvári Kereskedelmi Hitelintézet szélhámos igazgatóját Kiselevben elfogták. Az elfogatásról szóló távirat tegnap este kilenc órakor érkezett meg a kolozsvári rendőrségre és arról adott számot, hogy az Oroszországba szökött Lőrinczy Mózes a határrendőrség fogta el. A kolozsvári rendőrség a távirat vétele után azonnal intézkedett, hogy Lőrinczyt a lehető leggyorsabban Kolozsvárra szállítsák. Lőrinczy minden valószínűség szerint már szerdán vagy csütörtökön meg is érkezik Kolozsvárra.

A Lőrinczy-ügybe, mint ismeretes, a kolozsvári Autóglob-vállalat is bele volt keverve. Ennek a vállalatnak vezetői most bizakodva jelentik ki, hogy Lőrinczy kihallgatásakor minden tisztázódni fog és most kerülnek elő azok a személyek, akik Lőrinczy tulajdonképpeni büntársai voltak. A bankigazgató felesége a lapokból értesült férje elfogatásáról és a hozzá forduló újságíróknak kijelentette, hogy most fog kiderülni minden és most azokra kerül a sor, akik a zsebrevágott milliókkal nyugodtan olvasták az újságokat.

Eredményes volt a középiskolai igazgatók memoranduma

A minisztérium orvosolja a tanárok panaszait.

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a középiskolai igazgatók kongresszusa egy memorandumot dolgozott ki, amelyben feltárják az illetékesek előtt a tanügyi sérelmeket, elsősorban pedig a sérelmes nyolc óras oktatási időt.

A memorandumot eljuttatták a közoktatásügyi minisztériumhoz, ahol azt beható tanulmányozás tárgyává tették. Kiszivárgott hírek szerint a panaszok meghallgatásra találtak úgy, hogy azokat valószínűleg a közeljövőben már orvosolni is fogják.

csütörtökön, 22-én

a Central-mozgóban.

Megkezdődött a lupényi vérfürdő perének tárgyalása

Munteanu és ötven társa a vádlottak padján.

Dévaról jelentik: Emlékezetes még az a lupényi sortűz, amelynek során huszonegy halott és rengeteg sebesült maradt az össztűzés színhelyén. A vérbefojtott sztráikmozgalom vezetőit letartóztatták és tegnap kezdte meg a dévai törvényszék Giosan Virgil tanácselnök vezetése alatt a monstreper tárgyalását. A vádlottak padján Muntean Traian, a bányászok szakszervezetének elnöke és ötven társa ül, a kiket ízgatással és hatóság elleni erőszakkal vádolnak. Kihallgatása során Munteanu tagadta, mintha a munkásokat sztráikra vagy ellenállásra izgatta volna. A tárgyalás első napján rajta kívül 18 vádlottat hallgattak ki.

A száj kellemetlen illata

viszataszítólag hat. Csúnya színű fogak a legszebb arcot is eléktelenítik. Mindkét szépséghibát néha már egyszeri használat után eltünteti a csodásan üdítő ízű Chlorodont-fogpép. A fogak már rövid használat után elefántcsont fényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei, nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható.

A minisztérium jóváhagyta az aradvárosi tisztviselő-per békés likvidálását

Háromtagú bizottságot delegáltak a további tárgyalásokra — Holnap kezdődnek meg a tárgyalások, melyeket teljhatalommal folytatnak le

A város és a tisztviselők perében ma este újabb fordulat történt a városházán. Ma délután *Olariu* István városi főtitkár, *Nedelcu* Miklós dr. és *Jegessy* Károly dr. városi ügyészek, valamint *Berzovan* János pénzügyi tanácsos jelentést tettek *Radu* Cornel dr. interimár-bizottsági elnöknek az eddigi tárgyalások eredményéről és mint a tisztviselők megválasztott tárgyaló-bizottsága, felkérték az interimár-bizottsági elnököt, hogy a tárgyalások további könnyebb levezetése érdekében az interimár-bizottság is delegáljon egy speciális bizottságot, amely teljhatalommal rendelkezve, befejezheti a tárgyalásokat.

Radu Cornel dr. ígéretének ma este, a nyilvános interimár-bizottsági ülés után tett

eleget. A nyilvános ülés bezárása után ugyanis az interimár-bizottság kinevezett tagjaival külön megbeszélést tartott, amelyen beszámolt *Bucuresti*-i tárgyalásairól, egyben pedig a minisztérium jóváhagyásáról, amelyet Aradváros vezetősége a tisztviselőper likvidálására kapott. Ezután az interimár-bizottság kinevezett tagjai a bizalmas ülésen megválasztották azt a bizottságot is, amely a város vezetősége részéről fog tárgyalni tovább a tisztviselőkkel. A bizottság tagjai dr. *Ursu* János bizottsági alelnök, *Pauseski* Miklós és *Manole* Sándor bizottsági tagok lettek. Az új tárgyaló-bizottság holnap megkezdí tárgyalásait a tisztviselők delegált tárgyaló-bizottságával.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Csütörtök, október 22-én este 8 és fél óra: 1. Beköszöntő beszéd, mondja: dr. Janovics Jenő igazgató, 2. Meddig fogsz szeretni? Halász Imre új, világsikert aratott háromfelvonásos vígjátéka. Ujdonság, először. Kaszab Anna, Forgács Sándor, Bárdy Teréz, Lantos Béla, Nyerges Ferenc, Jávor Aliréd, Vass Piri, Balázs Samu, Tompa Sándor, Örvössy Géza, Marton József és Barta Juci fellépésével. Bérleten kívül. Rendes helyárak. Sorozatszám 1. — Péntek, október 23-án este 8 és fél óra: Meddig fogsz szeretni? (Ujdonság másodszer). Bérleten kívül. Sorozatszám 2. — Szombat, október 24-én este 8 és fél óra: Feketeszáru cseresznye. (Ujdonság, először). Poór Lili, Benes Ilona, Bárdos Klári, Czoppán Flóri, Fekete Mihály, Tóth Elek, Balázs Samu, Forgács Sándor, Lantos Béla, Rainay Sándor, Tasnády András, Tompa Sándor és Nyerges Ferenc fellépésével. Bérleten kívül. Sorozatszám 3. — Vasárnap, október 25-én délután 5 és fél óra: Feketeszáru cseresznye. Másodszer. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 4. Vasárnap este 8 és fél óra: Feketeszáru cseresznye. Harmadszer. Rendes helyárakkal. Bérleten kívül. Sorozatszám 5. — Hétfőn, október 26-án este 8 és fél óra: Feketeszáru cseresznye. Negyedszer. Rendes helyárakkal. 1. számú A. bérlet. Sorozatszám 6. — Kedd, október 27-én este 8 és fél óra: Feketeszáru cseresznye. Ötödször. 1. számú B. bérlet. Sorozatszám 7. — A heti műsorra tűzött összes előadások jegvei már most megválthatók az elővételi pénztárnál minden elővételi díj nélkül.

* Új díszlet a színház megnyitólőadásán. Egy nap választ el mindössze a színház kapunyitásától, amely ünnepélyes keretek között fog lezajlani. Halász Imre világsikert aratott vígjátéka, a Meddig fogsz szeretni? kerül bemutatásra. Beleznay István iparművész állandó díszlettervezőnek szerződött le a színházhoz. — A Feketeszáru cseresznye az utóbbi esztendő szindarabtermelésének legkiválóbb alkotása. Hunyadi Sándor, a darab illusztris szerzője a mi korunkkal összeforrott megkapó millióbe helyezi a történetét. A magyar fővárosban olyan hatalmas sikert aratott a darab, amelyhez hasonló már esztendő óta nem volt. Ugy a nagyváradi, mint a kolozsvári bemutatót teljes siker koronázta. A darab főszereplője, Poór Lili színészi kvalitásainak legjavával viszi sikerre a darabot.

* A Közművelődési Szakosztály szabadegyeteme. Az ingyenes magyar nyelvű tanfolyam minden hétfőn este pont 9 órakor lesz megtartva és azon bárki részt vehet. A német nyelvtanfolyamot dr. Somogyi Gyula ny. felsőkereskedelmi iskolai igazgató csütörtök este 9 órakor kezd meg. A román nyelvtanfolyam szombaton este 9 órakor kezdődik. Előadója: dr. Selejan Tivadar felsőkereskedelmi iskolai tanár. E két utolsó tanfolyam díja havi 20 lej és azokra jelentkezések még csütörtökig, illetőleg szombatig eszközölhetők.

* „Fiatal aradi írók munkái“ címmel előadást tart a Zsidó Ifjúsági Kulturkőr szerdán este kilenc órakor, a kör volt Hasszinger-ucca 2, szám alatti helyiségében.

Meghalt Szentgyörgyi István, a magyar színészet neszlorja

Hetvenegy év a magyar színészet szolgálatában — Csendesen elaludt a kolozsváriak „Pista bácsija“ — Visszaemlékezések Szentgyörgyre, a színészre és emberre — Halála az egész magyar színészet gyásza s temetésére a budapesti színházak is Kolozsvárra küldik képviselőiket

Még alig hervadtak el a virágok Hegedüs Gyula sírhantján, a magyar színészetnek ismét mély gyásza van. Meghalt Szentgyörgyi István, a legöregebb magyar színész, a magyar színpadok felejthetetlen Pista bácsija... Kilencvenegy évet élt Szentgyörgyi István, s ebből hetvenet a magyar színészet szolgálatában töltött el. Akkor szegődött el a magyar színjátszás nehéz, verejtékes szolgálatába, amikor a nehezen döcögő keret még noszogatni kellett, s akkor távozott el a fáradt, küzdő, kenyerükért harcoló Thália-hivek közül, amikor a kialvófélben lévő, nehezen pislogó szent tüzet már alig tudják élesíteni...

Szentgyörgyi István Diósgyőrben született. Debrecenben volt diák és theologusnak készült. De felhangzott lelkében a hívő szó, a világot jelentő deszkák csábitó, festett világa feljé mosolygott és elment vándorszínésznek. Küzdött, ágált éhes gyomorral, komédiázott fogvacogva, amíg a budai szinkörbe került, ahonnan azután Kolozsvárra szerződötték le. 1861-ben lépett fel először Kolozsváron, első feleségével a „Csizmadia mint kisérlet“-ben. Több mint hatvan esztendőn keresztül Kolozsváron élt azután, s még kilencven éves korában is csárdást táncolt a kolozsvári Magyar Színház színpadán. Katona József halálának centennáriuma betegen is eljátszotta leg-híresebb szerepét: Tiborcot. Az utóbbi években szívbaj támadta meg, mely az aggkori elgyengülés jeleként lépett fel. Egy ideig szanatóriumban kezeltette magát, de néhány héttel ezelőtt a súlyos gazdasági viszonyok a haldokló Szentgyörgyre is ránehezdedek: nem télt már neki szanatóriumra és így átszállították a Zsidó Kórházba, ahol ma reggel csendesen átszenderült az örökkévalóságba...

Szentgyörgyi Pista bácsi nemcsak a legöregebb, de a legmagyarabb színész is volt. Bár játszott mindenféle szerepet, amit csak igaz-vérig színészember eljátszhat hetven éves komédiás-sors alatt, de leghíresebb szerepei mégis csak a népszínmű-alakok voltak, melyeknek ő adta szájukba a magyaros ízt, a hamisítatlan magyar zamatot hangsúlyt: a „Szökött katona“, a „Peleskei nótárius“, „Falu rossza“, „Vén bakkancos és fia a huszár“, „A csikós“ stb. jellegzetes figurái több-izben keltek életre Szentgyörgyi alakításában. Hetényi D. Elemér az aradi szintársulat illusz-

Olcsó elárusítás! „RENAISSANCE“

divatruház (volt Fötér, Bloch papírkereskedés mellett) megértve a rendkívüli idöket. F. hó 19-től, hétfő reggeltől kezdve egy

10 napig tartó rendkívül olcsó elárusítást rendez!

Ezen idő alatt módot akar adni a lecsökent vásárló kezeknek, hogy a legfinomabb divateiket:

Kabát és ruhaszövetek
Divatselymek és bársonyok
Barchendek, szóval az őszi és téli szezon minden cikkét

olyan árban juttassa el vevői minden rétegéhez, mely az idők szellemének megfelel

Teljes tisztelettel:

„RENAISSANCE“

DIVATARUHAZ (volt fötér)

tris főrendezője mesél el egyet-mást az „Öreg vintcellér“-ről (így hívták Kolozsváron barátai, kollégái és tisztelői) akinek testi-lelki jóbarátja volt.

— Mikor közelgett Pista bácsi 50 éves színészi jubileuma, egy bizottságot alakítottunk a jubileum előkészítésére. A bizottság elnöke Barcsay Domokos előkelő kolozsvári zseni volt, azután benne voltak még Janovics Jenő dr. igazgató, Eszterházy László és Jomagam, no meg a városi, megyei és más hatóságok részéről egy-egy vezetőszemély, ugyszintén tisztelői közül is néhányan. Összeálltunk, hogy régi jó színészszerzőkhöz híven, gyűjtsünk neki. Előrebocsájtom, hogy az öreg megforgatott bizony kétszer is minden garast, nagyon takarékos volt mindig. Vigan sörözgettünk a Pannoniában, közben megbeszéltük az előkészületeket a nagy jubileumi estre. Hazafelé menet, találkoztunk Pista báccsal. Barcsay Domokos megszólította:

— Hogy vagy, Pista bátyám?

— Hát csak vagyogatok, vagyogatok, nagy jó uram! — mondta ő zamatos, népies beszédmórában, s kivette a pipát fogai közül.

— Mi az, hogy vagyogatsz, hát nem gyűjtünk-e számodra? Gyűjtjük a sok „sárga csikót“, ne félj, lesz pénz bőven!

Szentgyörgyi Pista bácsi megcsóválta fejét, s hitetlenül dörmögte fogai között:

— Sok elkallódik ott a gyűjtőgefés közben!

Utolsó fellépte Gulácsy Irén „Kín“ című drámájában történt. Pesten még 1929-ben is fellépett, s a rádió hanghullámai mindenhová elvitték a legöregebb magyar színész hangját, ahol csak magyarok élnek, örömmel hallgatták. De Szentgyörgyi Pista bácsi nem játszik, nem komédiázik többé, csendesen fekszik a kolozsvári Magyar Színház előcsarnokában, ahol a magyar színészet örökké élő tisztelete állított ravatalt számára. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz, melyre a budapesti színházak is kiküldik képviselőiket. Szentgyörgyi felesége és két leánya gyászolják. Margit nevű leánya dr. Lévy József városi főorvos felesége, míg másik leánya, Kató, Szentimrey Kálmán föld-birtokoshoz ment nőül. Mindkettőjüket táviratilag értesítették a gyászról, hogy édesapjuk ravatalához siethessenek, melyet az egész magyar színészet gyásza és örök elismerése övez.

A hadügyminisztériumba helyezték Aradról Viisoreanu tábornokot

Az aradi brigád parancsnokának előléptetése. Éveken keresztül állott az aradi I. Rosiori brigád élén Viisoreanu tábornok, aki Aradon való tartózkodása alatt konciliáns magatartásával Arad polgári társadalmának osztatlan nagyrabecsülését is biztosította a maga részére. A Monitorul Oficial egyik legutóbbi számában rendelet jelent meg, amelynek értelmében Viisoreanu tábornokot október elsejei hatállyal Aradról elhelyezték. Az elhelyezés egyben előléptetést is jelentett az I. Rosiori brigád parancsnoka számára, amennyiben Viisoreanu tábornokot vezérfelügyelői rangban a hadügyminisztérium egyik osztályának élére helyezték át, Viisoreanu tábornok a mai nap folyamán bucsulátogatásokat tett a hatóságok vezetőinél, valamint a városbeli egyházi méltóságoknál.

A távozó tábornok Craiovában született és régi bojár családból származik. Ősei résztvettek Olténia és Munténia felszabadításában és egyik őse 1290-ben résztvett abban a bizottságban, amely a román fejedelemségek első alkotmányát, az úgynevezett Regulamentul Organic-ot dolgozta ki. 1890-ben iratkozott be a craiovai kadettiskolába és 1896-ban már mint hadnagy beosztást nyert a lovasságnál. A világháborút az I. Calarasi ezred kötelékében mint őrnagy küzdötte végig és résztvett a kárpátokbeli harcokban. 1928-ban léptették elő tábornokká és ekkor került az aradi I. Rosiori brigád élére.

Az Aradi Közlöny munkatársának ma alkalma volt beszélni Viisoreanu tábornokkal, aki a következőket jelentette ki:

— Sajnálattal tölt el az, hogy Aradról el kell távoznom. Nem most vagyok először Aradon, mivel 1920-ban a háború idején a Calarasi-ezred élén állomásoztam már Aradon. Sajnos, akkor csak rövid időt töltöttem a városban és elhelyezésemkor akkor is épp oly kellemes impressziókkal távoztam Aradról, mint most. Kellemesen lepott meg ebben a városban az a harmónia, amelyben az itt élő nemzetiségek élnek. Ismétlem, hogy nehezen válok meg Aradtól és bármikor szívesen és örömmel jönnék vissza ebbe a városba, ha azt a szociális érdekek úgy kívánják.

Viisoreanu tábornok utóda Mihailescu Miklós ezredes lesz, aki jelenleg a VI. hadtest vezérkari főnöke és Kolozsvárról jön Aradra. Viisoreanu tábornok személyében valóban egy olyan ember távozik el, aki mindig megértéssel és előzékenységgel viseltetett az itt élő kisebbségek iránt és akit távozásakor Arad társadalmának szimpátiája kísér.

Az őrizetbe helyezett aradi pénzügyi tisztviselő

Kaució ellenében szabadlábra való helyezést kéri.

A feketeszesz-panamából kifolyólag Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró a közelmúltban helyezte letartóztatásba Spiesny Károly aradi pénzügyi tisztviselőt, aki állítólag radnai szeszellenőri beosztása alkalmával követett el mulasztásokat a radnai szeszgyár bárcakönyvének ellenőrzése körül.

A pénzügyi tisztviselő ma beadvánnyal fordult az aradi ügyészséghez, amelyben hivatkozott arra, hogy ügyében a vizsgálat már befejezést nyert s mivel bűncselekménye nem oly mérvű, hogy szökésétől tartani kellene, kaució ellenében kérte szabadlábra helyezését. Kaució fejében harmincezer lejt ajánlott fel Spiesny Károly. A kérvény ma a déli órákban érkezett Moldovan Sabin dr. bírósághoz, aki azt határozathozatal végett az ügyészséghez tette át, amely holnap dönt a kérvényre vonatkozólag.

Ugyancsak szabadlábrahelyezési kérelmet adott be Grósz Mór aradi autófuvározó is, akit még a nyár folyamán helyeztek letartóztatásba. Grósz Mór kérelmében hivatkozott arra, hogy ügyében a vizsgálatot befejezte a vizsgálóbíró.

A legkényesebb igényű hölgyek is a Cadum használatával próbálgatásukat befejezik!

Annyiféle szappan van forgalomba, hogy a nők ingadoznak a Cadumot kipróbálni, pedig ez az a szappan, amelyik minden igényt kielégít. Ha Ön kipróbálja, megfogja érteni, hogy miért fogyasztanak Cadumot mindenütt, ahol a pipere gyártmányokra különös gondot fordítanak.

hogy teljes bizalommal használják úgy a maguk, mint gyermekük számára. Illata lágy és kellemes.

Kemény és tartósságánál fogva a Cadum rendkívül gazdaságos. Egy gondos szárítás minden csepp nedvességtől mentesítette. A gyártása annyira modern és higiénikus, hogy senki mástól érintve nem lesz az Ön kezé kívül.

A Cadum az arcazint gyöngéden felfrisíti és meztisztítja a bőrt anélkül, hogy ingerlő hatást váltana ki. Az anyák olyan tisztának és finomnak tartják.

JELKEPE A TISZTASÁGNAK

Egy szilárd szappan, melynek utolsó részecskéje is kihasználható.

Cadum szappan

Gyermektartás címén százhuszezer lei fizetésére kötelezte magát egy ismert aradi orvos, csak hogy perét ne tárgyalja az aradi törvényszék — A különös receptírás — A szerelmes kezelő orvos — Bünvádi bejelentés után gyermektartási per

Közvetlen a tárgyalás előtt jött létre a megegyezés, amelynek alapján a törvényszék megszüntette az eljárást

Érdekes előzményű gyermektartási perben jött létre ma egyezség az aradi törvényszéken, melynek hőse egy ismert aradi orvos. A keresetet Szilveszter Rózsi kolozsvári lakos adta be s az előzményeket a következőkben adta elő: Négy évvel ezelőtt, 1927 szeptemberében Szilveszter Rózsi szembiaját kezelte a kolozsvári klinikán. A kezelőorvosa Ch. dr. volt, aki akkor a kolozsvári klinikán működött. A feltűnően csinos páciensnő ugylátszik megnyerte a kezelőorvosának tetszését s egy napon azt mondotta Szilveszter Rózsi-nak, hogy valami speciális gyógyszert kell írnia, a receptért tehát jöjjön el a lakására. Szilveszter Rózsi gyanútlanul el is ment az orvos rendelőjébe, ahol azonban a receptírás helyett az orvos udvarolni kezdett szép páciensének, majd amikor látta, hogy az nem hajlandó kérésének eleget tenni, a leányt annak minden tiltakozása ellenére magávé tette.

A leány zokogva hagyta el az orvosi rendelőt s a rendőrségre ment, ahol feljelentést tett az orvos ellen. Dr. Ch. időközben Aradra jött, ahol orvosi gyakorlatot folytat. A különös rendelkezésnek azonban következményei mutatkoztak és Szilveszter Rózsi egy egészséges leánygyermeknek adott életet. Több ízben kereste gyermekének apját, többször írt levelet is, amelyekre azonban nem kapott választ. Elhatározta tehát, hogy keresetet ad be az orvos ellen és a törvényszéket kéri, hogy kötelezzék az orvost gyermektartás fizetésére.

A törvényszék a mai napra tűzte ki a tárgyalást az érdekes ügyben, mielőtt azonban érdemileg hozzákezdtek volna az ügy tárgyalásához, Pop Sándor dr. ügyvéd bejelentette ügyfele, Szilveszter Rózsi nevében, hogy a tárgyalás előtt fekereste őt Chicin Remus dr. ügy-

véd, mint az orvos jogi képviselője, aki ügyfele nevében azt az ajánlatot tette, hogy Ch. dr. egyszersmindenkorra kötelezte magát 120 ezer lej gyermektartás fizetésére. Az összeget nem egyszere, hanem részletekben fogja az anyának fizetni.

Pop Sándor dr. elfogadta az ajánlatot, a melynek alapján létre is jött a megegyezés. A megegyezés tényét bejelentette a bíróságnak, amely tudomásul vette és egyben megszüntette a bírósági eljárást Ch. dr. ellen.

Hatszáz millió schillingre emelkedett a Creditanstalt passzívája

Ujabb meglepetések a könyvvizsgálat során. Bécsből jelentik: Most folyik a Creditanstalt könyvvizsgálata. Eddig az volt a vélemény, hogy a passzívák 400 millió schillingre rugnak, a könyvvizsgálat során azonban lassanként kiderül, hogy ez a számítás téves, mert az összeg eléri a 600 milliót is.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Ma utoljára. A NAGY VÁGY. Érdekes jelenetek egy hangosfilm műteremből. Közreműködnek: Camilla Horn, Maria Paudler, Liane Haid, Olga Tschechowa, Lili Dagover, Conrad Veidt, Verebes Ernő, Fritz Kortner stb.

SELECT MOZGÓ: BÉCSI SZERELEM (Wiener Liebschaften.) Zenés vígjáték. Főszereplők: Georg Alexander, Betty Bird, Lotte Lorring és Max Schipper, Lehár és Stranski zenéje.

ELITE MOZGÓ: A TENGHER RÉME. Csendes óceáni dráma. Főszereplők: Raquel Torres, Charles Bickford és Nils Asther.

GRADISTE MOZGÓ: Javítási munkálatok miatt az előadások szünetelnek.

H I R E K

Egy schilling és ezeröttszáz évi kamatja

Bauer Lipót bécsi tudós ötlete — Másfél-ezer év után akkora aranytömbnek kell kialakulnia, amely másfélszerese a föld súlyának

Bécsből jelentik: Bankkörökben nagy érdeklődéssel tárgyalják egy osztrák tudós ötletét. Bauer Lipót, a bécsi műegyetem építész-tanára egy osztrák schillinget küldött az Angol Banknak azzal a kéréssel, hogy ezt a betétet négy százalékos kamatozás mellett 1500 évi kamatoztassák. Kísérő levélben közölte a professzor a bankkal, hogy nagyszabású üzletről van szó, mert betétjét, mivel csak másfélszerese az év múlva, 3431-ben szabad a banknak kiadnia, a bank hallatlanul sokat kereshet ezen. Ebben a késői időpontban azonban a felgyülemlett tőkével a bécei Bauer előírásai szerint kell rendelkeznie.

Először is megfelelő jutalomban részesül az Angol Bank a könyvelés és kamatszámítás munkájáért. Ez az összeg nem kevesebb, mint egymillió angol font, amely — mint Bauer írja — valamelyest hozzájárulhat az Angol Bank tokeszilárdságának biztosításához. Az angol államfő részére tiszta aranyból egy olyan kockát kell önteni, amelynek éle egy méter. Magárói a brit birodalomról is gondoskodik az osztrák professzor. Az angol kormánynak ugyanis annyi pénzt kell kapnia, amelyből meg tudja vásárolni az egész amerikai kontinenset. Az angol munkanélküliek 3431-től kezdve napi husz font munkanélküli segélyt élveznek. Falalmányok pénzelésére a felgyülemlett tőkéből egymillió fontot kell kihalasztani. Ha valakinek sikerül addig a földről egy másik bolygóra, vagy csillagra utaznia, ez a szerencsés halandó Bauer hódolatául éppen egybillió font jutalomban részesül.

Minthogy pedig az osztrák tudós vélekedése szerint a jelenleg megállapított jóvátételek és háborus tartozásokat az érdekelt államok 3431-ig sem tudják megfizetni, ezeket a tartozásokat is Bauer számlájára kell elkönyvelni. Gondoskodik a professzor a Népszövetségről is, amely saját belátása szerint kívánhat pénzt a hagyatékból. A professzor leszámazottai külön egymillió fontot kapnak.

Azt kérdeznék az olvasó, hogy mindezt a fantasztikus összegeket miből fizessék ki? Nos, az egy schillingből négy százalékos kamatozás mellett másfélszerese év múlva akkora aranytömbnek kell kialakulnia, amely másfélszerese a föld súlyának. Nehogy pedig azt gondolják, hogy a kitűnő osztrák építész elvesztette az eszét, Bauer megírja levelében, hogy neki komoly célja van az egy schilling lekötésével és kamatoztatásával. Fel akarja hívni a világ figyelmét annak egészségtelen voltára, hogy a kamat milyen nagy szerepet játszik a modern gazdálkodásban.

Bauer különben könyvet is írt a kapitalizmus kérdéséről és ebben az állítja, hogy bármily adósságot, ha csak a legrövidebb időn belül ki nem fizetik, később a kamatok és kamatoskamatok miatt egyáltalában nem lehet kiegyenlíteni.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Északnyugati szelekkel és esővel, hűvös idő várható.

— **Uj adónem gondolatával foglalkozik a kormány.** Bucarestből jelentik: A Lupta értesülése szerint a kormány új adónem bevezetésének gondolatával foglalkozik. Az adónak nyugdíjadó elnevezést szándékoznak adni.

— **Az országos érettségi vizsgálatok eredménye.** Bucarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszter most tette közzé jelentését az országban lefolytatott érettségi vizsgálatok végleges eredményéről. A jelentés szerint 42 bizottság előtt összesen 5223 érettségiző diák jelent meg, akik közül a vizsgálatokon 3234 ment át, ami 61.99 százalékos eredménynek felel meg.

Az október havi nyugdíjakat már a szegénységi csoportok szerint fizeti a pénzügyigazgatóság

Négy csoportba osztották Arad nyugdíjasait — Minden nyugdíjkönyvecskén fel lesz tüntetve a csoport — Ezen a héten kezdik a fizetéseket

Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága — mint az Aradi Közlöny jelentette — Arad háromezer nyugdíjasát úgynevezett szegénységi kategóriába osztja be. A terv célja az, hogy az aradi nyugdíjasok közül ilyen módon azok kapják meg elsősorban nyugdíjilletményeiket, akik arra legjobban reá vannak utalva. Endrődi Sándor, a nyugdíjigazgatóság vezetője ma kapta meg a szükséges számsorozatokot, amelyeknek alapján meg is kezdte a nyugdíjasok kategóriákba való beosztását. Négy csoportba osztják be Aradváros nyugdíjasait és az első csoportba azok kerülnek, akiknek egyetlen jövedelmük a nyugdíj. Ez a csoport minden körülmények között a legelsőnek kapja meg illetményeit, még abban az

esetben is, ha a többi csoportok kifizetésére esetleg az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárára részére nem állna megfelelő összeg rendelkezésre. A többi három csoportba ugyanis azok a nyugdíjasok nyerne beosztást, akiknek jövedelmét nem kizárólag a pénzügyigazgatóság után folyósított nyugdíjösszeg képezi, akik tehát könnyebben várhatnak illetményeik kifizetésére. Az új beosztás kategóriájának bejuttatja már minden nyugdíjkönyvecskén fel lesz tüntetve s ugyancsak mellékelve lesznek a sorszámok is, amelyek alapján a kifizetési sorrend történik. A nyugdíjigazgatóságtól nyert értesülésünk szerint a nyugdíjilletmények kifizetését ennek a héten a folyamán minden körülmények között megkezdte a pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága és főpénztára.

Válóperes lé, a villamos kályhával

A bucuresti-i igazságügyi palotában néhány nappal ezelőtt elromlott a központi fűtőszervezet kazánja és ennek következtében az épületet nem tudják fűteni. A fűtőszervezet — noha majdnem egy hét telt el elromlása óta — nem tudják kijavítani, mert semmiféle alap sincsen az ilyen műkiadások fedezésére. Ennek értelmében előállt az az érdekes eset, hogy úgy a törvényszéknek, mint a bíróságnak az összes tárgyalásokat el kell halasztani, mivel a bírák hideg termekben nem hajlandók ítéletet hozni. A mai napon azután az ügynek egy humoros oldala támadt. Egy valópernek a tárgyalása volt kitűzve, azonban már úgy látszott, hogy ez is elmarad, amikor váratlanul és meglepetésszerűen berobogott a valóperben szereplő férfi és kezében egy-egy villamos kályhát tartva, azt a bíróságtól emelvény mellett helyezve el, követelte a tárgyalás megtartását. Az óvatos férj célját el is érte, mert a tárgyalást a bíróság kénytelen volt megtartani. A férj azután afeletti örömben, hogy feleségétől elválasztották, a villanykályhát az államnak ajándékozta. Az eset az igazságügyi palotában nagy derűtséget keltett.

— **Eltemették Roth Adolfot, Roth Marcel dr. édesatyját.** Arad társadalmának osztatlan részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Roth Adolfot, Roth Marcel dr. városzerte általános közbecsülésnek és szeretetnek örvendő sebészprofesszor édesatyját, 81 éves korában. Roth Adolf mintaképe volt az önfeláldozó és gyermekeiért rajongó szülőnek, aki nyolc gyermeket nevelt fel becsületben. Ma délután fél 3 órakor folyt le a temetése és a Strada Baritiu (Rákóczi-uccai) házban nagy tömeg gyűlt egybe, hogy jelenlétével osztozzék a család nagy gyászában. A temetésen Arad orvosársadalma szinte teljes számban megjelent Roth Marcel dr. iránti rokonszenve jeléül. A temetési szertartás során Vágvölgyi Lajos dr. főorvos mondott fekkölt szellemű és egyben megható gyászbeszédet, amelynek gondolatai magukkal ragadták a hallgatóságot. A gyászszertartás ezzel befejezést nyert és Roth Adolfot elhelyezték utolsó pihenőhelyén.

Zsebkendőket
csak
RUTKAY & BOTYE
cégnél vásároljunk.

— **Ismét megjelenik Temesváron a Déli Hirlap.** Mint ismeretes, a Temesvárott megjelenő „Déli Hirlap” című politikai napilapot egy inkriminált cikkéből kifolyólag betiltották. A lap megjelenését most ismét engedélyezték, úgy, hogy a Déli Hirlap ma már ismét napvilágot látott.

— **Tizenegy bank lett fizetéseketlen Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok területén a mai napon 11 nagybank 12 milliárdos betétállománnyal megbukott. A tömeges bankbukás a mai napon nagy izgalmat keltett Amerikaszerzete.

Gyilkosság a végrendelet miatt

A kitagadott fiu agyonlőtte szüleit.

— **Iasiból jelentik:** A Iasi melletti Blindeni községben ma meggyilkolva találták Alexandru Mironu gazdálkodót és feleségét. Elenát, A gyanu Mironu fiára, Vasileira irányul, mivel a gyilkosság napján volt az idősebb Mironu fogadott leányának, Máriának eljegyzése. Az eljegyzés alkalmával a gazdálkodó kijelentette, hogy végrendeletében minden vagyonát nevelt leányára, Máriára hagyja. Fiát nyilván ez anynyira elkésérette, hogy úgy apját, mint anyját meggyilkolta. A gyilkos fiu eltűnt hazulról és kézrekerítésére bevezették a nyomozást.

— **Eltemették a régi királyságbeli zsidóság nagy halottját.** Bucarestből jelentik: Ma délután kísérték utolsó útjára Stern Adolfot, a regái zsidóság nagy halottját. Stern még a háboru előtt egyik előharcosa volt a regái zsidók emancipációjának és a tengeren túl is ismerette tette nevét. Utolsó útjára 5000 főnyi tömeg kísérte ki és temetésén számos politikai előkelőségen kívül Wilson amerikai követ is megjelent. Sirjánál Niemerover főorvos, Fildermann, az UER elnöke, Fischer Tivadar dr. képviselő, valamint Titel Petrescu, az Ügyvédi Kamara reprezentánsa mondott beszédet.

Könyvek olvasó vásárlására alkalom **KERPEL-nél**

— **Mayer B. János pankotai apát.** Az ujara-diai közbecsülésben álló esperes-plébánosát. Mayer B. Jánost, pápai kamarást, szép kitüntetésben részesítette Temesegyházmegye püspöke, Pacha Ágoston, amennyiben a pankotai apát címét és jellegét adományozta az érdemes lelkipásztornak. Erről a pankotai apátságról ma már kevesen tudnak, jelentősége, de meg neve is az első Árpádok idejébe ér vissza. Első ízben II. Béla névtelen jegyzője, kit „Anonymus” név alatt ismer a történelem, tesz említést róla, felsorolván ama kiváltságokat, melyek az apáturi méltósággal járnak. A török hódoltság itt is, mint annyi sok más helyen alapos munkát végzett. Romba dőlt az egykor fényes apátság, még a neve is homályba, majd pedig idővel teljesen feledésbe merült. Pacha Ágoston püspök érdekes történelmi emléket elevenített fel akkor, midőn a pankotai apátság történelmi emlékezetét felújította a címek érdemes adományozásával. Mint értesülünk a felavatási ünnepség 1. hó 22-én fényes keretek közt fog végbemenni.

— **Beles József aradi vendéglős szívszélhűtésben meghalt.** Beles József, általánosán ismerős ma városzerte nagy közbecsülésben álló vendéglős ma szívszélhűtésben meghalt. Beles már régóta szervi szívbajban szenvedett és 57 éves korában érte a halál. Beles József régebben Bucarestben élt és ott több nagy szálloda és étkezde vezetője volt. Pár év előtt Aradra költözött és megvette a Palkovits-féle vendéglőt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Bulev. Reg. Ferdinand 1 szám alatti gyászszobából. Halála a városban nagy részvétet keltett.

Olcsó, jó és szép bundák

mérték után, a legújabb modellek szerint

NEULÄNDER E.

szücsnél, FISCHER ELIZ-palota. — Szörmék legolcsóbb beszerzési forrása. — CONSUM R. T. tagja.

Szombaton csak este nyitva.

Meghalt Görgei Arthur dédunokája

Vasárnap temették el Világoson a Bohusok sírboltjában.

Mély részvételt váltott ki Aradmegye társadalmában egy ragyogó szép, fiatal asszony halála. Óvári Széke Eszter halt meg a budakeszi szanatóriumban, akit Világoson temettek el a báró Bohus-család kriptájába édesanyja mellé, aki Bohus-leány volt és Görgei Arthur unokája. Széke Eszter Bécsben nevelkedett és egy kötet németnyelvű költeménye évekkel ezelőtt élénk feltűnést keltett osztrák irodalmi körökben. Széke Esztert kisfia, Sármezey Árpád, atyja vitéz Széke huszárezredes, nővére dr. Széke Judit és nagykiterjedésű rokonság gyászolja.

— Egy aradi fiatalember tragikus halála. Egy nem mindennapi karrier érkezett ma el utolsó állomásához. Szücs Boldizsár, Szücs F. Vilmos aradi háztulajdonos 34 éves fia, ez az eseményekben gazdag életű, életerős fiatalember halt meg. Szücs Boldizsár Fiumében tengerésziskolát végzett és kereskedelmi-, majd a világháború során hadihajókon teljesített szolgálatot. A háború után hollandus, majd belga hajóra szegődött el, mint első tiszt, sőt rövid ideig a román tengerészet szolgálatában is állott. Utazásai során megfordult a Föld угyszólván minden részén, így egy alkalommal a Belga Kongóba is ellátogatott. Ez volt élete végzetes utazása, mert a trópusok alatt maláriát szerzett. Súlyos betegen jött haza és bár maláriájából sikerült kigyógyítani, de ebből a betegségéből súlyos vesebaj maradt vissza. Szülei mindent megtettek fiuk gyógyulása érdekében, azonban hasztalan, a vesebaj vesetuberkulózisra fajult el, úgy, hogy nem lehetett az életnek megmenteni. A tragikus sorsú fiatalember iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg. Temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz a Str. Alexandri 5. szám alatti gyászházból.

— Végrehajtották Al Capone-t. Londonból jelentik: A csikágói adófelülvizelő 200.000 dollár adóhátralék; erejéig biztosítást végrehajtást fogantatott Al Capone minden vagyonára.

— A Zeppelin körútja. Per lambucoból jelentik: A Graf Zeppelin holnap reggel egynapos körútra indul. Huszonnégy utasán kívül tősb állami tisztviselő és a német konzul is részt vesz a kiránduláson.

— Épül Amerika második óriásléghajója. Londonból jelentik: Az amerikai haditengerészet egy második óriásléghajó építését vette tervebe. Az Egyesült-Államok haditengerészetének óriásléghajója a világ legnagyobb kormányozható léghajója lesz. Hossza 780—800-ra van tervezve, míg legnagyobb átmérője 130—200 méteres. A léghajóra könnyű ágyut szerelnek fel és gépfegyverekkel lesz ellátva.

— A ruhatár borzalmas titka. Los-Angelesből jelentik: A losangelesi főpályaudvar ruhatárában már napok óta felhívta a figyelmet két bőröndből kiáradó bűz. Ma a rendőrség felnyitatta a bőröndöket, melyekben feldarabolt női holttesteket találtak. Egy embert, aki állandóan érdeklődött a ruhatárosnál a bőröndök iránt, már le is tartóztattak.

— Sirkövetés. Léva i Ignác siremfékönek fölavatása október 25-én délelőtt 11 órakor lesz az aradi zsidó temetőben.

— Bérbe adták a színházi büffet és ruhatárt. A magyar színház ruhatárának és büffetjének bérletére ma tartotta meg árlejtését a város gazdasági hivatala. Négy ajánlat érkezett be, amelyek közül a bizottság a legelőnyösebbnek Weiszberger Lipót ajánlatát találta. Az interimár-bizottság délutáni ülésén jóváhagyta az árlejtés eredményét.

— Öngyilkos házaspár. Berlinből jelentik: Ma Délben a Teltow-csatornában egy férfi és egy nő holttestét találták a járőrelők. A rendőrség beállítottatta a hullaházba a holttesteket, ahol megállapították, hogy a férfi egy Strake nevű 74 éves egyénnel azonos. A vele levő nő 68 éves felesége volt. A férfin ugynevezett gérokk volt és az asszony is ünneplő ruhában követte el az öngyilkosságot.

A román belpolitika legújabb szenzációja:

Meg nem támadási paktum készül Románia, Lengyelország és Oroszország között

Pilsudszky marsall romániai látogatásának oka — Miklós herceg varsói útja is ezzel a tervvel állott összefüggésben — A marsall betegen fekszik Bucurestiben — Fordulat előtt a Balkán-politika jövője

Bucurestiből jelentik: A Romániában tartózkodó Pilsudszky marsall Carmen Sylva-fürdőhelyen való tartózkodása alkalmával influenzában megbetegedett. A marsall Bucurestibe utazott, ahol az orvosok javaslatára ágyba fektették. Állapota azóta némiképpen javult, ennek ellenére azonban hőmérséklete ma reggel még mindig 38,3 fok volt.

A Miscurea tudni véli, hogy Pilsudszky marsall Romániában időzésének egyszertű szimpátia látogatásul sokkal méltóbban fe-

vő okai vannak és a látogatás a szenzáció erejével ható meglepetéseket tartogat a politikai körök számára. A lap szerint ugyanis a marsall látogatásának rejtett célja, egy Lengyelország, Románia és Oroszország között kötendő megemlékezési paktum, amelynek döntő fontosságú kihatásai lesznek a jövő Balkán-politikára. Állítólag Pilsudszky királyt kihallgatása, valamint Miklós herceg nemrégiben tett varsói repülőútja és a román vezérkar varsói látogatása ezzel a kérdéssel állanak összefüggésben.

Merényletet kíséreltek meg a budapest-prágai gyorsvonal ellen

A pályáór idejekorán észrevette a kötömböket, amelyek az uttestre voltak helyezve — Sikerült a gyorsvonalot megállítani, még mielőtt a katasztrófa bekövetkezett volna

Prágából jelentik: A komáromi Duna-hídon lévő pályáórnel egy férfi érdeklődött ma éjjelkor aziránt, hogy a budapest-prágai gyorsvonalnak van-e kisése. Miután a férfi eltávozott, a pályáór elindult ellenőrző útjára és a hídtól nem messze, két darab, egyenként

hetven kilos kötömböt talált a pályán. Fényjelekkel sikerült idejében leállítani a gyorsvonalot, amelynek utasait így megmentette. A pályáór úgy a magyar, mint a cseh határőröket értesítette a merényletről és a komáromi rendőrség egy bizonyos irányban már be is vezette a nyomozást.

— Halálos autókatasztrófa. Constantából jelentik: Halálos végű autókatasztrófa történt ma éjjel két órakor a Constanta—tulceai országúton. A 799-es rendszámú gépkocsi, amely Ivanu Anghel constantai lakos tulajdona, az éjszaka folyamán, amikor Constanta felé tartott, egy magas hidról a folyóba zuhant. A hidnak ugyanis, amelyről a folyóba zuhant, egyik oldalán nem volt korlátja és a soffőr valószínűleg azt hitte, hogy a hid közepén halad, az autót ugyanakkor a mélységbe vezette. A gépkocsiban ülő hat utas közül egyik még a helyszínen meghalt, míg a másik öt rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. Egy teherautó vitte be a szerencsétlenség áldozatait Constantába, ahol a „Dr. Sion“-kórházban helyezték el őket. Valamennyi állapota nagyon súlyos. A katasztrófa ügyében a hatóságok erélyes vizsgálatot vezettek be.

— Négy bandita kivégzése. New-Yorkból jelentik: Tömeges kivégzés színhelye volt ma a kora reggeli órákban a csikágói fogház udvara. Kivégeztek négy banditát, akik meggyilkoltak és kiraboltak egy bankárt, majd menekülés közben agyonlőtték két rendőrt, akik őket üldözőbe vették. A halálraítélt rablójelöltek az utolsó pillanatig jókedvűek voltak és a siralomházban egészen addig, míg a kivégzési terembe vezették őket, patetikon mellett kártyáztak.

— Hamiskártyásokat fogott az aradi rendőrség. Az állomási rendőrség tegnap este az egyik váróteremben két gyanús külsejű, tétlenül ácsorgó emberre lett figyelmes. Igazoltatás során kiderült, hogy a két férfi semmiféle irattal nem rendelkezik, mire előállították őket. Kihallgatásuk során kiderült, hogy Kaurich József és Margatin Péter büntetett előéletű, megrögzött hamiskártyásokkal azonosak, akik az általánosan ismert „Itt a piros, hol a piros“ kártyajátékkal az Arad—temesvári vonaton már sok utast kifosztottak. A két hamiskártyás ellen az eljárás megindult.

— Öngyilkos német-szentpéteri gazdálkodó. Berencz József német-szentpéteri gazdálkodó az ajtófélfára felakasztotta magát. Az ügyesség — miután az öngyilkosság tényét kétségkívül megállapította — megadta a temetési engedélyt.

— Aradváros átveszi az új mentőautót. Az interimár-bizottság ma jóváhagyta a város vezetősége által beszerzett Ford-mentőautó megvételét. Egyben kimondta, hogy bizonyos technikai módosítások keresztülvitele mellett fogja átvenni a szálitótól az új mentő-autó kamiont.

— Tévedésből nagyobb adag altatószert vett be egy aradi vendéglősné. Ma délután az a hír terjedt el a városban, hogy Almási Péterné, a „Gambinus“ vendéglő tulajdonosának felesége öngyilkosságot követett el. Csakhamar kiderült, hogy csak egy sajnálatos baléséről van szó. Almásiné, aki már régóta betegeskedik, ma tévedésből a szokottnál nagyobb adagu altatószert vett be, amitől elájult. Az előhívott orvosi segítség azonban csakhamar magához térítette.

— Tíz napi elzárás egy pofonért. Mihutiu Virgil kroknai jegyző bűnvádi feljelentést tett Negru Aurel ellen, aki megjelent hivatalában, ahol szóváltás keletkezett közöttük. A szóváltás folyamán Negru Aurel tetteleg inzultálta a jegyzőt. A feljelentés alapján a törvényszék Topciu—Ionescu-tanácsa ma vont felelősségre a magáról megfélemlített Negrut, akit tíz napi elzárásra ítélte. Az ítélet ellen Negru felebbezést jelentett be.

— Betörési kísérlet. Mates György, Str. Brezoianu (legelőszori) lakos ma feljelentést tett a rendőrségen két ismeretlen katonaruhás egyén ellen, akik tegnap behatoltak házának udvarára és egy disznót el akartak lopni. Amikor Mates a zaira az udvaron megjelent, a tettesek elmenekültek. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

— Érdekes zsidótárgyu könyvek érkeztek Sándor könyvkereskedésbe.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély, és angolkór, pajzsmirigynagyobodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

* A Színházi Élet új száma az „Államügyész“ című szindarabot közli darabmelléklettel. Ezenkívül bridget, 32 oldalas gyermekújság, kotta-, kézimunkamelléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díja 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-u, 8.

A világháboru legkülönösebb karrierje Gajda vérpadra juttatja apósát

A fűszeresinasból hadvezér lesz — Egy véres operett utolsó felvonása — Napoleon iskolapadján — Gajda letűnik az élet színpadáról — Befejező közlemény

A huszonhét éves Gajda „hadvezéri” karrierjének ekkor állott delelőjén. Ötvenezer fegyveres légionárius várta parancsát. Gajda a cár udvari vonatjában lakott, de nehogy „tulhajtott” napi munkája után a szórakozásokban hiányt szenvedjen, vonatjához egy hárem-vagont csatolt, melyben hölgyismerőseit helyezte el. A többszörösen megvert, de hadi kitüntetések alatt roskadozó „hadvezér” kitombolhatta magát. Egyenruhája meglehetősen tarka volt. A rendjelek több sorban csüngtek vitéz mellén... Az angol király Knight-Bath érdemjelét éppen akkor tűzték az uniformisára, amikor Koltshakot elárulta. Furcsa véletlen... A brit korona bizalmának ilyen megnyilatkozása visszariasztotta Koltshakot attól, hogy véget vessen a tarthatatlan helyzetnek és hogy veit letartóztassa. De Szibéria kicsinek bizonyult kettőjük számára. Koltshaknak kellett távoznia.

Gajda többször kérkedett azzal, hogy a minduntalan föllángoló bolsevista agitációval radikálisan végzett. Nem titkolta, hogy egyetlen napon több mint hatszáz forradalmárt végzetetett ki.

A légióknak egy fő gondjuk volt: hogy simán visszavonuljanak Vladivostokba. Lépésről-lépésre hátráltak, a harcot átengedték a folyton gyengülő fehér-orosz seregeknek s céljuk az volt, hogy Vladivostokba érve hajóra szálljanak Európa felé. A mandzsúriai vasuton történt zavartalan visszavonulásuk biztosításánál arra helyezték fősúlyt, hogy az udvari szalonkocsinak, a nélkülözhetetlen nórakományoknak és a hadizsákmányoknak visszaszállítását biztosítsák.

A cserbenhagyott Koltshak kivégzése

1919. májusában Gajda érintkezésbe lépett a szovjett megbízottjaival. Hosszú tárgyalások után titkos megállapodás jött létre, mely szerint Koltshak kiszolgáltatása esetén a szovjet a cseh légióknak szabad elvonulást biztosít. Ennek a kegyetlen paktumnak aláírása napján Gajda barátságos beszélgetésre hívta meg Koltshakot Jekaterinburgba. Gajda fantasztikus kaukázusi uniformist viselt és kíséretét a cár kaukázusi gárdájának színes mondurjaiba bujtatta. Egy véres operettnek volt ez az utolsóelőtti felvonása... Koltshak azonban, ugylátszik, megszimatotha a veszedelmet és nem fogadta el Gajda invitációját. Janin francia tábornok, akinek autoritása a legmagasabb instancia volt abban az időben Szibériában, nem sokra becsülte már az admirális elernyedt fehér csapatait.

A la guerre, comme a la guerre... Mondta Janin Koltshaknak és jóakaratu tanács formájában szinte utasítást adott, hogy „személyi biztonságát bizza a csehekre”. Koltshak holtfáradtan a sok izgalomtól és strapától eksgizálva követte a francia tanácsot, elvált a hátseregétől, sőt törzskarától is és vagonját, amelyben lakott, a csehekre bízta. Feladatuk az volt, hogy őt biztonságba helyezték. Meg is tették.

1919. december 18-án cseh gépfegyverekkel vették körül Koltshak guruló főhadiszállását. Az elárult és titokban halálraírt kormányzó vonata Irkutsk felé közeledett. Irkutskot ekkor már a szovjet-csapatok szállították meg s amikor a vonat az állomásra berobogott, a vagonokon egyetlen légionárius sem volt többé látható.

Az irkutski szovjet-komité vezetője S h i r a m o w írja az alábbiakat:

— Koltshak admirális feje volt az ára annak, hogy a légionáriusok bántatlanul elvonuljanak. A Kuituni állomáson a cseh légió és a szovjet között kötött konvenció értelmében a légionáriusok ígéretet tettek a szovjetkormány-
nak, hogy az elfogott főnök hozandó ítélet el-

len nem emelnek kifogást. 1920. február 7-én az irkutski fogház udvarán lehullott Koltshak admirális feje... Gajdának mégis sikerült apósát hóhérekre juttatnia.

Gajda nemsokára hálával viszonzta a franciák jóakarátát, akik Koltshak elárulását tulajdonképpen akaratlanul is megkönnyítették. Gajda ugyanis néhány év múlva, amikor már csehszlovák vezérkari főnök volt, a francia katonai attasétól stratégiai titkokat szerzett meg és azokat szovjetkorméknak adta el.

Gajda a dicsőség zenithjén

Duzzadt zsebekkel tért vissza Gajda Vladivostokon keresztül Európába. A szibériai üzlet rentabilisnek bizonyult. Most azután alkalmat kínálkozott arra, hogy légiói az európai fronton állják meg a tűzpróbát. Csakhogy elkéstek, — a fegyverszünetet megkötötték. Most már csak a Prágába való dicsőséges bevonulás volt azonban még hátra. Felvirágozott főváros, diadalmamor, ünnepi készülődés, diadalkapu: hős hadvezért várnak haza Szibériából. A nép szünni nem akaró lelkesedéssel fogadja hősét, akit Masaryk, a köztársaság elnöke, — Benes dr., a trónörököse és külügy-

A nagy kalandor elbukik és börtönbe jut . . .

A diktatura iránti határtalan vágy izét Nikita király falusi palotájában, a cár udvari vonatában, a szibériai káoszban, a forradalmi vilongások vérgőzös levegőjében és Napoleon iskolapadjában ismerte meg s az tovább marta ambícióját. Arról lemondani szinte lehetetlennek tűnt fel előtte. A szibériai hadi-évek és az európai háborus esztendő közti különbség döntötte fel a diktaturára törekvő terveit.

A sikereiben elbizakodott ember elővigyázatlansága okozta végzetét. Saját tisztiszolgája és egy barátja jelentették fel. Az emlékezetes szibériai kalandok egy Kratochwill nevű cseh őrnaggyal hozták össze Gajdát, akivel intím barátságot tartott fenn s akinek kérkedve mesélte el vakmerő terveit. Gajdának az a gondolata támadt, hogy a polgári Középeurópa keltős közepén fascista-bolsevista alapon diktaturát kiált ki s a mindenható vezéri székbe képzeletben saját magát ültette.

1920—1926-ig sokat beszéltek Gajda gene-

minisztere tegezve ölelt át. A fotóriporterek viharzó ostroma, csoportfelvételek, tüzijáték... Gajda volt e percben a nemzeti megújulás géniusza...

Vajjon Masaryk és Benes ezeket a szentimentális fényképeket eltépték-e, amikor Gajda rövidre rá fogházba került? Előbb azonban Gajda a saint-cyri kadetiskolába került, ahol megkülönböztetett tisztelettel viseltettek a „nagy hadvezér” iránt fiatal kadetiskolás kollégái és Napoleon történelmi nevezetességül padját bocsájtották rendelkezésére. A gyakorlati katonai tudományok „mestere” elméleti ismereteit kívánta kimélyíteni. 1920-ban történt De a tanulmány csak egy hónapig tartott. Gajda nem vált be az iskolapadban, épp oly használhatatlan volt a francia kadetiskolában, mint néhány évvel ezelőtt a morvaországi községi realiskolának első osztályában. A különbség csak az volt, hogy most nem dobták ki, hanem sűrű bókok, dicséretetek között adták tudomására, hogy — Prágában nélkülözhetetlen. Gajda tehát a kadetiskolában is elbukott, — csak hogy ezután nem szatócsinassá avanszált, hanem a vezérkari főnök plüssel párnázott karoszkékéig emelkedett.

rális titkos összeköttetéseiről. Végül a prágai francia követség hivatalosan lépett ez ügyben érintkezésbe Masarykkal és Benes miniszterrel, akiknek Gajda régen terhükre volt. Az ő utasításukra a hadügyminiszter négy magasrangú tábornokból álló katonai bíróságot delegált a vádak megvizsgálására. A tárgyalások lefolyását szigorú titok fedte, csak az ítélet vált köztudomásúvá: — a lefokozás.

Ezután egymást követték a becsületsértési perek, melyben kalandos aktalopások, megvesztegetési afférek, titkos irattárba való betörések szerepeltek krimenekként, — a tettes pedig mindenütt Gajda volt. A volt vezérkari főnök fogházba került. A nemrégiben elnyert parlamenti mandátumáról is le kellett mondania, hogy azt a nyirkos levegőjü cella raddarócaival cserélje fel. S ezzel Gajda letűnt az élet színpadáról. Masaryk és Benes józan éleslátása üzték ki ezt a nagystilű kalandort a legmagasabb katonai méltóság biztosnak vélt fellegvárából.

Véres merényletet követett el egy aradi munkás — leánya ellen

Dráma a nagyváradai körösparti korzón — Az apa homlokán szurta leányát, aki eszméletlenül esett össze a nyílt uccán — A merénylő már több évet töltött a fogházban — A leányt a nagyváradai kórházba szállították

Nagyváradról jelentik: Ma a kora esti órákban véres merénylet történt a nagyváradai Körös-korzón. Kapás János aradi munkás tegnap Nagyváradra utazott, hogy ott szolgáló leányát: Valkó Erzsébet 24 éves szobaleányt meglátogassa. A leányt nem találta otthon s ezért megvárta a munkaadója villája előtt, míg hazatér. Midőn a gyanútlan leány a villa elé ért, a sötétből eléje ugrott törvénytelen apja, aki pénzt követelt tőle. A leány rémülten menekült apja elől, aki erre kést rántott elő és utána vetve magát, homlokán szurta a leányt.

Valkó Erzsébet vértől borított arccal esett össze gazdája villájának kapujában. Kapás Jánost pedig a járőrek elfogták ott a helyszínen és a rendőrségre szállították, ahol azt vallotta, hogy azért dühödött fel ennyire, mert leánya nem akarta megismerni. Valkó Erzsébetet nagyvérvetszése miatt a nagyváradai kórházban ápolják. Az esettel kapcsolatban ör-

deklódtunk Kapás János személyéről az aradi rendőrveszturán, ahol azt az információt kaptuk, hogy Kapás János többévi fogházat töltött ki legutóbb amiatt, hogy egy áztüzlött éjszaka után összeveszett feleségével, akinek kiütötte egyik szemét.

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMÁSAIT.

AZ UJSÁG

minden tízsdében és hírlapárusítóhelyen kapható. Egyes szám ára:

hétköznap 16 fillér

vasárnap 32 fillér

Rejtélyes gyilkosság Bucurestiben

Holtan, szivenszurva találtak saját házának udvarán egy fiatalembert — A gyilkosságot nem ott követték el — Letartóztattak egy gyanúsítottat

Bucurestiből jelentik: Rejtélyes gyilkosság történt ma éjjel Bucurestiben, a Sinaia-uccában, amely a főváros egyik legelhagyatottabb külvárosi utcája. Az áldozat Grigore Nicolae Maria vasmunkás, Iancu Popescu Sinaia-uccai kovácmester mostoha fia, akit ma reggel meggyilkolva találtak házuknak udvarán. A rejtélyes gyilkosságról az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója a következőket jelenti:

Az öreg Iancu Popescu ma a kora reggeli órákban kiment lakásából azzal a szándékkal, hogy a ház másik végén levő műhelyébe menjen. Alig tett azonban pár lépést, amikor megdöbbenve látta, hogy az udvar közepe táján, csaknem a fűszek mellett mostohafia fekszik arccal a föld felé fordulva. A kovácmester ekkor még egyáltalán nem tudta, hogy mostohafiát meggyilkolták és beszaladt feleségéért, hogy annak segítségével vigye be a háza. Popescu azt gondolta ugyanis, hogy a fiú aki az éjszaka folyamán mulatni volt, valószínűleg többet ivott a kelleténél és mámoros állapotban volt. Amikor feleségével kiment az udvarra, hogy a fiút bevigyék, felfedezték a gyilkosságot. Amikor felemelték a földről és a rajta levő nagykabátot meg akarták igazítani, ekkor látták, hogy gyermekük kabátja és ingete tele van vérrrel. Azonnal fellármázták a szomszédokat és pár perc múlva már százával álltak a kíváncsiak a kovácmester háza előtt, a melynek udvarán meggyilkolva feküdt a környéken mindenki által ismert Grigore Nicolae Maria alig 20 éves fiatalembere. Az esetről rögtön értesítették a rendőrséget, ahonnan egy bizottság szállott ki a helyszínre.

A rendőri bizottság azonnal megkezdte a vizsgálatot és először is a hullát vizsgálták meg. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen fiatalembert az éjszaka folyamán éles késsel, vagy pedig törrel gyilkolták meg és a gyilkos az áldozat szívére keresztül döfte, amely azonnali halálát okozta. A rendőrbizottság azt is megállapította, hogy a borzalmas gyilkosságot nem a ház udvarán követték el, amit bizonyít az a körülmény, hogy a meggyilkolt felsőkabátja, továbbá kiskabátja teljesen sértetlen, holott ha a ház udvarán történt a gyilkosság, úgy a gyilkos, amikor a kést belészúrta, a ruháját is feltétlenül meg kellett volna sértenie. Az az általános vélemény a nyomozást vezető hatósági emberek között, hogy a fiatal Grigore Nicolae Maria az éjszaka folyamán valamelyik nőismerősénél volt, ahol találkozhatott barátjaival és minden valószínűség szerint itt nézeteltérés támadt közöttük, mely-

Mi hiányzik a mi asszonyainknak?

Ezt a címet nem szabad félreérteni, mert egy egész komoly problémáról van szó.

A külföldön szakemberek már régóta dolgoznak kellemes otthonok megtervezésén, a mellyel a nőt otthon tartják, otthoni életét kellemessé teszik, hogy inkább tartózkodik otthon, mint utcákon, kávéházakban, éttermekben.

Külföldön ezen probléma állandóan aktuális, minden alkalmas eszközt felhasználnak ennek sikeres megoldására és rájöttek, hogy legpraktikusabb eszköz: kiállítások tartása.

Butor, szőnyeg és függöny, technikai, egészségügyi, konyhaberendezési cikkek gyári és kereskedési foglalkozás össze, hogy oly kiállításokat rendezzenek, ahol a nagyközönség lássa és érezze, hogy mi kell ahhoz, hogy az ember otthona kellemes és így élete szebb legyen.

Fővárosunk egyik legmodernebb palotájában legközelebb egy ilyen kiállítás fog megnyitni. „Milyen legyen az otthonom” lesz ezen kiállítás neve, amelyen a nők mindazt fogják látni, ami hiányzott ahhoz, hogy melegekedtetek legyenek.

A részleteket idejekorán közölni fogjuk.

nek során ellenfele belemártotta éles késébe.

A nyomozás mintegy félórával később már azt is megállapította, hogy az áldozat a gyilkosság éjjelén nyolc barátjával mulatott a „La Marinica” nevű mulatóhelyen, imen egy nőismerősükhöz mentek és a gyilkosság itt történhetett. A gyilkos, miután végzett áldozatával, felöltöztette, ráadta téhikabátját, majd a vállára vette és az elhagyatott sötét utcákon keresztül, ahol éjnek idején senki sem jár, a Sinaia-uccában levő lakásának udvarára vitte. A detektívek még a délelőtt folyamán előállították Grigore Nicolae Marianak valamennyi barátját, akikkel az éjszaka folyamán együtt volt, mert biztosra veszik, hogy ezek között van a gyilkos. Különösen egyiküket gyanúsítják a gyilkossággal, Marin Maiasa Colentina-ucca 110. szám alatti lakost, aki már többször volt lopásért büntetve. A gyanu ellene különösen azért vált alaposabbá, mert előállítás alkalmával nyakán és ruháján véryomokat találtak, amelyekre vonatkozólag nem tudott elfogadható felvilágosítást adni. A rendőrség véleménye az, hogy a gyilkos feltétlenül ő, azonban a gyanúsított állhatatosan tagad. A rendőri nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik és remélhető, hogy a holnapi napra már tisztázva lesz, hogy ki a rejtélyes gyilkosság elkövetője. Az eset a környéken nagy izgalmat keltett.

A zsigmondházi tragédia az aradi törvénytörések előtt

Ketsch Lajos vádja felesége ellen — „Az ő büne, hogy kislia a Marosba fulladt — Az asszonyt beszállították a kolozsvári idoggyógyintézetbe — A férj vallomása —

Élénk emlékezetben van még az a halálos kimeneteli családi dráma, amely több mint egy hónappal ezelőtt játszódott le Zsigmondháza község mellett. Ketsch Lajos vizimolnár összevesztett feleségével s a veszekedés következtében az asszony két gyermekével együtt a Marosba vetette magát. Amikor a férfi észrevette a történeteket, utána ugrott feleségének és gyermekeinek, azonban kislit már elragadta az ár s a gyermek apja szemeláttára fulladt a vízbe.

Emberfeletti küzdelmébe került az apának, amíg kisleányát, majd feleségét partra birta vonszolni. A csendőrségi kihallgatás alkalmával a szemtanúk azt állították, hogy Ketschné ellentállást fejtett ki férjével szemben, meggátolta a mentést s ilymódon az ő büne, hogy kislia a Maros áldozata lett.

A tragédia után Ketsch Lajosnét az aradi kórházba szállították be, ahol heteken keresztül ápolták, mert az orvosok súlyos idegbajt állapítottak meg rajta. Amint a kórházból elbocsájtották, férje feljelentést tett ellene az aradi ügyészségen s egyben a válókeresetet is beadta az asszony ellen. Keresetében rámutatott arra, hogy az asszony mellett, annak szinte mániává fajult veszekedési hajlama miatt valószínűleg pokol volt az élete. A tragédia napján is az asszony valami csekélység miatt kegyetlenül megverte kisleányát, akit az apa mentett ki kezét közül. Az asszony ekkor férjére támadt, inzultálta, majd egy hirtelen idegrohamában két gyermekével a Marosba ugrott, amely egyik gyermekét áldozatul követelte. A bünvádi feljelentés alapján az aradi ügyészség megindította az eljárást az asszony ellen és az ügyet Ludosan Miklós vizsgálóbírónak osztotta ki, aki mára idézte be Ketsch Lajost. Az asszonyt időközben ismét orvosi kezelés alá kellett venni, állapota azonban annyira súlyosbodott, hogy a kolozsvári szanatóriumba kellett szállítani.

E hó végéig

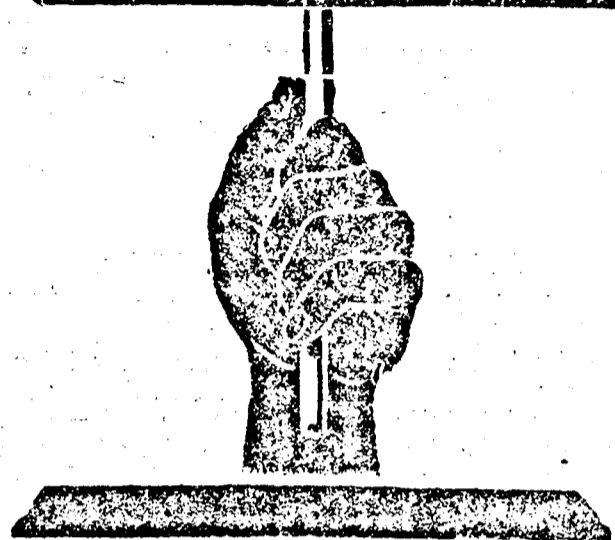
INGYEN KAPJA

a 46 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. november hó 1-től számítjuk.

Ketsch kihallgatása alkalmával elmondotta a halálos kimeneteli dráma előzményeit, majd megnevezte azokat a tanukat, akik látták, amikor az asszony ellene szegült a mentési kísérletnek és ezzel gyermeke halálát okozta. A tanúk kihallgatására a vizsgálóbíró újabb határnapot tűzött ki, amikor is minden részletében tisztázást nyer a zsigmondházi vizimolnár lejátszódott dráma.

Az arad-gáji járattalan utak

Akadályozzák az autbusz közlekedést.

Számos panasz érkezett olvasóink köréből az arad-gáji autbusz közlekedés rendje ellen, amelyeknek helyet adtunk hasábjainkon. A felszólalások tulnyomó része azt sérelmezte, hogy a gáji városi autbuszjárat kocsijai igen rendszertelenül közlekednek és nem is mennek be a tulajdonképeni Gájba. Ezekkel a reklamációkkal kapcsolatosan felvilágosításért fordultunk a városi autbuszjáratok vezetőjéhez, Sincsei mérnökhöz, aki a jelenlegi helyzetről a következőket mondotta:

— A városi autbuszjáratok utvonalaikat, menetrendjét és megállóhelyeit abban a szelvényben konstruáltuk meg, hogy a gyakorlatban a közönség érdekeit szolgálják, illetve annak minden tekintetben megfeleljenek. A gáji járatok ügyének azonban speciális bajok nehezítik meg a zavartalanságát. Így egyfelől az ut olyan rossz, hogy a kocsik csak a legnagyobb nehézségek között tudják a forgalmat lebonyolítani. Átlag naponta török egy-egy kocsi tengely, amely erősen befolyásolja az üzem rezsiköltségét. Amíg tehát az utak javítására sor nem kerül, a közlekedés lebonyolításának műzériáit megakadályozni nem lehet.

Aradváros vezetősége, tudomásunk szerint, tervbevette, hogy Arad valamennyi elhanyagolt állapotban levő utvonalaát a munkanélküliekkel rendbehozza. Azt hisszük, hogy Arad-Gáj lakossága jogosan tarthat igényt arra, hogy rendszeres autbusz közlekedés útján járhasson be munkahelyeire, amelyhez azonban szükséges volna az utakat rendbehozni.

Tűz egy kolostorban

Kigyulladt a kolostor asztalosműhelye, amely teljesen elhamvadt — A tűzoltóság későn érkezett — A kár többmillió lej

Bucurestiből jelentik: Borzalmas tűzvész pusztított tegnap éjjel a Ploesti-től 12 kilométerre levő Zamfira-kolostorban. A kolostorban nagyterjedésű műhelyek vannak, amelyekben a barátok és szerzetesnövendékek dolgoznak. Valószínűleg ezek valamelyikének figyelmetlensége okozta a tüzet, ami egy asztalosműhelyben keletkezett és az éppen akkor dühögő vihar következtében percek alatt to-

vaterjedt. A szél szertevitte a zsarátnokokat a közeli tanyák felé úgy, hogy tartani lehetett a tűz továbbterjedésétől. A kivonuló ploesti-i tűzoltóság már későn érkezett, mert addigra a műhely teljesen elhamvadt és így a tűzoltók munkája már csak a lángok továbbterjedésének megakadályozására szorítkozhatott. A tűz okozta kár hozzávetőleges becslés szerint is több millióra rug.

Eredménytelen tárgyalások után a város szabad kézből ad ki több helyiséget

Az interimár-bizottság mai ülése.

A városi interimár-bizottság ma a késő esti órákig tartó ülésén számos folyóügyét tárgyalta le a város közigazgatásának. Az ülésen ez alkalommal vett részt Manole Sándor tanár, az interimár-bizottság új tagja, aki — mint az Aradi Közlöny annak idején hírt adott róla — dr. Serbanu György megyei prefektus kezeibe tette le hivatali esküjét.

A város vezetősége foglalkozott az aradi „Romanul” című lap szubvenciójával, amelyet Arad városától kért. A lap az uralkodó ittjárta alkalmával egy diszkiadású számot csinált, amelynek előállításai többletköltségeit, 5000 lejt Aradváros vezetősége által kérték megtéríteni. Az interimár-bizottság arra való tekintettel, hogy dr. Raicu Aurel volt alpolgármester már jóváhagyta a „Romanul” ötezer lejes városi támogatását, ez alkalommal kivételesen hozzájárult a diszkiadás többletköltségeinek megtérítéséhez.

Laub Péter volt városi mozdonyvezető a napokban hirtelen elhunyt. Tizenegy évi városi közszolgálat után négy árvát hagyott özvegy feleségével együtt hátra. Mivel csak napiidő alkalmazottja volt a városnak, nemcsak hogy nyugdíj nem maradt utána, hanem a természetben élvezett lakásból is ki kellett volna hozzátartozóinak költöznie. Sincsei mérnök, szakreferens indítványára a város vezetősége hozzájárul ahhoz, hogy Laub hátrahagyott hozzátartozói május hó elsejéig az eddigi lakásukban maradhassanak.

Ezután az interimár-bizottság számos városi árlejítés ügyét tárgyalta le. Így annak megállapítása után, hogy a városi alkalmazottak ruhabeszerezési árlejítésének eredményét Bucurestiben nem hagyták jóvá, elhatározták, hogy újabb jóváhagyás végett a jelentést ki-egészítésekkel fogják felterjeszteni újra. A vághídon levő öt raktárhelyiség bérletére másodízben is ki nem elégitő ajánlatok érkeztek az ajánlattevő Antalffy Árpád, Balázs Mihály és Tempu Gheorghe részéről, ezért a város vezetősége szabadkézből fogja a helyiségeket kiadni.

Ugyancsak nem bír árlejítés útján találni vevőt arra a 34 vagon ócskavasra sem, amelyben legalább 700 kilogramm réz is van. A meghirdetett árlejítés sikertelensége folytán az interimár-bizottság elhatározta, hogy szabadkézből próbálja kisebb mennyiségben áruba bocsájtani a vasmennyiséget.

Ezután a Banca Romaneasca épületében a Select-mozihoz tartozó irodahelyiség ügyében döntött az interimár-bizottság, amelyet eddig dr. Weil Károly ügyvéd bérlett a várostól. Ugy határoztak, hogy ezt a lakrészt ugyancsak szabadkézből adja ki a város, valamint a ligeti kioszk bérletét is. A Mossóczy-telepi mozi ruhahatárának és büffijének bérletére hirdetett árlejtesen Adamovici Mihályné ajánlata volt a legmegfelelőbb: havi törlesztéses könnyebítéssel évi 30 ezer lejért kapta meg a bérletet. Az interimár-bizottság ezután tudomásul vette azt is, hogy a buzsáki városi elemi iskola építési költségvetésének döntés is az aradi Steiner József-cégnek juttatta. Az építkezés egymillió 622.900 lejt fog kerülni az eddigi költségvetési előirányzat szerint.

Ezután az interimár-bizottság a Nicolae Grigorescu-utca és környékének Sione-csa-

tornázási ügyével foglalkozott. Miután a csatornázás szükséges költségeinek ötven százalékát az Astra-tisztviselők nyugdíjalapjának kezelősége vállalta magára, így a városnak csak 53,928 lejbe fog kerülni a költségek másik része. Az interimár-bizottság elhatározta, hogy ezt az összeget felveszi a város 1932. évi költségvetési előirányzatába.

Uj mozi a Fehér Kereszt nagytermében

December 15-én nyílik meg a mozgószínház — Leszállítják a Select-mozgó házbér-összegét

Az interimár-bizottság mai ülésén szóba került annak az ujonnan alapítandó mozinak az ügye is, amelynek terve már két évvel ezelőtt felmerült és amely most a megvalósítás stádiumába jutott. Az új magánmozi a Román Irók Szindikátusának égisze alatt működne. A szindikátus ugyanis annakidején több mozi-koncessziót kapott a közoktatásügyi minisztériumtól. Eddig már két erdélyi városban létesített mozi a Román Irók Szindikátusa: Brassóban és Temesváron. Brassóban a Redout, míg Temesváron a Forum-mozi működik a szindikátus égisze alatt.

A szindikátusi mozik igazgatója, Manescu Virgil ma Aradra érkezett és megkezdte a tárgyalásokat a mozi megvalósítására vonatkozólag. Az új mozi előreláthatólag ez év december 15-én nyitja meg kapuit. Hangosfilmvetítő gépet a mozi a Magyar Telefongyártól vásárol és helyisége a Fehér Kereszt nagy éttermében lesz, amelyet át fognak alakítani. A helyiséget 650 személyre rendezik be. Az eddigi tervek szerint jórészt német és magyar nyelvű filmeket fognak vetíteni, hogy a lakosság zöme megértse a filmen elhangzó párbeszédet. Virgil Manescu ugyanakkor film-operatőr iskolát is kíván létesíteni Aradon, célja az, hogy technikailag kifogástalanul képzett személyzet lássa el a gépkezelés és vetítés munkáját.

Amint ismeretes, a Select-mozi a város tulajdonát képezi és helyiségének bérletéért a város nagy összeget fizet évente a Banca Romaneascának, mivel a bank palotájában nyert elhelyezést. Az interimár-bizottság mai ülésén Sincsei mérnök referálta a Select-mozi érdekes bérlet-ügyét, amelynek az adott újra aktualitást, hogy a város vezetősége, hivatkozással a bérleti árak csökkenésére, házbér-mérséklést kért a Banca Romaneascától. Jelenleg a helyzet az, hogy Aradváros a Select-mozi helyiségeért évi 500.000 lej bért fizet a Banca Romaneascának azon szerződésnek az alapján, amely a város és a bank között a jogviszonyt 1933. január hó elsejéig tartja fenn.

A Banca Romaneasca nem zárkózott el mereven a város vezetőségének kívánsága

SPORT KÖZLÖNY

O Lemondott Theodorescu kapitány, az Olimpia elnöke. Theodorescu kapitány, az Olimpia elnöke, aki az aradi birótestületnek és a disztriktnek is tagja, lemondott az Olimpiánál viselt elnöki tisztségéről. A klub vezetősége választmányi ülést hívott egybe, nyilván az elnök lemondásával kapcsolatban. A választmány Theodorescu lemondását elfogadta. Uj elnök megválasztása már tervbe van véve, ezideig azonban még nem tudni, hogy ki fogja ezt a megválasztott tisztséget betölteni,

Kirabolták és levetkőztetve a fához kötötték egy autó utasait

A didergő áldozatokra reggel találtak rá a parasztok.

Piatra-Neamtől jelentik: Piatra-Neamt és Bacau között egy rablóbanda megállított egy autót és kirabolta annak utasait. A banda tagjai fahasábokat helyeztek el keresztbe az uton és ezzel arra kényszerítették az autó vezetőjét, hogy megállítsa autóját. A gépkocsiban Mihailescu Iekész, valamint Andronesco és Popa tanítók ültek. A rablók azonban a három megtámadottnál mindössze csak 1500 lejt találtak és ez annyira elkésztette őket, hogy mind a három embert levetkőztették és egy fához kötötték. A didergő áldozatokra parasztok akadtak rá, akik az esetről azonnal jelentést tettek a legközelebbi csendőrszéknek, amely az ügyben bevezette a nyomozást.

elől, sőt azt az ajánlatot tette, hogy hajlandó a bér leszállítására évi 100.000 lejjel, ha a város vezetősége a közeli lejáratu szerződést újabb három évvel meghosszabbítja. Mivel Aradon nincs más, mozi céljaira megfelelő helyiség, a város vezetősége úgy határozott, hogy a tárgyalásokat a Banca Romaneascával fölveszi. Az interimár-bizottság mai határozatának értelmében a város belemegy a szerződés meghosszabbításába, azzal a feltétellel, hogy a bérek további ingadozása esetén a bérleti összeg is egy külön szerződés alapján fog esetről-esetre módosítást nyerni.

Uj rendszer az aradvárosi tisztviselők fizetésének kiutalásában.

November huszadikán lép életbe a belügyminisztériumnak az a legutóbbi rendelkezése az aradi városházán, amely az állami tisztviselők fizetési rendszerét honosítja meg a városi tisztviselők fizetésének kiadásában is. — Aradvárosi tisztviselőkara a mai viszonyok között érthető érdeklődéssel várja az interimár-bizottságnak holnapi döntését, hogy melyik rendszert tartja meg Aradváros vezetősége a továbbiakra nézve: az eddig fennállott régi fizetési rendszert, amely minden hónap elején folyósította a városi tisztviselők és alkalmazottak javadalmait, vagy az új rendszert, amely csak minden hónap huszadikán kívánja hozzájuttatni őket megdolgozott keresményeikhez?

A kérdés megítélésének a gyakorlatban vannak más szempontjai is, amelyeket megfontolás tárgyává kell tennie a városi interimár-bizottságnak. Amint ismeretes, a városi tisztviselők eddig minden hónap elsején azt a fizetésüket kapták kézhez, amelyért már az előző hónapban dolgoztak meg; egyszóval minden hó elsején, de utólagosan vették kézhez járandóságaikat. Ha az új belügyminiszteri rendelkezést végrehajtja a város vezetősége, akkor az utólagos fizetési rendszernek fenntartása mellett felmerül az a kérdés, hogy most husz napi fizetést folyósíthat-e a városi pénztár vagy a tradíciókhoz híven csak a következő hónapban, tehát november huszadikán fizetik ki a hátralékos, de már 50 napra felgyült fizetéseket?

Az utóbbi megoldás, — amely pedig könyvtelileg kényelmesebben megoldhatónak látszik, — a városi tisztviselői kar számára nem remélt és érdemtelen bonyodalmat eredményezhet. Azok az emberek, akik a hóeleji fizetések esedékességeire rendezték be életüket és kötelezettségeiket, nehezen mondhatják a mai viszonyok között, hogy 50 nap múlva tudnak csak fizetni. Ez a lényeges szempont bizonyára nem kerülni el Aradváros vezetőségének figyelmét sem akkor, amikor dönt majd a kérdés felett

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Küldöttséget menesztenek a gabonaexportőrök az Aradra érkező földmivvelésügyi miniszter elé

Ionescu-Sisestől kéri sérelmeik orvoslását az aradi exportőrök — Nem volt vevője a búzának a mai aradi piacon — Gabona-monopólium Bulgáriában —

Minimális árat szabtak meg a búzának Moldovában

A mai aradi gabonapiacra a buza nem talált vevőre. A felhozatal nagy volt, a gazdák 230, sőt 220 lejes áron is tudtak volna gabonájukon, azonban a kereskedők tartózkodó magatartást mutattak és még 200 lejes áron sem voltak hajlandók búzát vásárolni. A kereskedők magatartása annak tudható be, hogy az exportlehetőségek szinte a nullával egyenlők, másrészt pedig az exportprémiumokat az aradi kereskedők még mindig nem kapták meg és így önkéntelenül is meglehetősen nagy összegekkel hitelezőivé váltak az államnak.

Bucuresti-i jelentés szerint az eddigi igérettek ellenére a prémium kifizetéseket még a mai napon sem kezdték meg. Mint értesülünk, a tegnapi napon a temesvári exportőrök megkapták ugyan követeléseik egy részét, azonban aradi exportőrök javára sem tegnap, sem a mai napon nem történt kifizetés. Ma a fővárosban olyan hírek is terjedtek el, hogy még egy hétig kell várni, amíg a kifizetések kezdetüket veszik. Az aradi exportőrök körében természetesen elkeseredett hangulat uralkodik és erőteljes akciót kívánnak megindítani a prémium-kifizetések érdekében.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott egy tekintélyes aradi gabonaexportőrrel, akitől azt az információt nyerte, hogy az aradi gabonaexportőrök körében határozott és komoly formában felmerült az a terv, hogy deputációt menesztenek Ionescu-Sisesti földmivvelésügyi miniszter elé, akitől a helyzet sürgős orvoslását kéri. Ionescu-Sisesti, mint ismeretes, a közeli napokban, esetleg pénteken, Aradra érkezik és ekkor kívánják küldöttségileg eléje járulni az aradi gabonaexportőrök. Eddig a dátumig megérkezik

Aradra Pacuraru Brutus kereskedelmi és spárkamara főtákar és a küldöttség minden valószínűség szerint az ő vezetésével járul a földmivvelésügyi miniszter elé. Az aradi gabonaexportőrök ugyanakkor vázolni fogják azt a tarthatatlan helyzetet is, amelyet a cseh kormány gabonapolitikája teremtett és sürgős kormányintervenciót fognak kérni az ügyben.

Itt említjük meg azt a közép-európai agrárállamokat közelről érdeklő hírt, hogy a bolgár kormány komolyan foglalkozik a gabonamonopólium bevezetésével. Allítólag az ottani kereskedők oly mértékűen spekulációt folytattak volna, hogy az állam kénytelen a közeljövőben a beavatkozás fegyveréhez nyulni. Most ismételtén szóba került a gabonamonopólium kérdése, még pedig oly formában, hogy egyelőre a buza árfolyamát stabilizálni egy magasabb áron és a magánkereskedelem részére csak igen alacsony árat biztosítani. A többi gabonacikkeket illetően a monopólium megvalósításától eláll a bolgár állam.

Érdekes megemlíteni azt is, hogy Iasi vármegyében a prefektus tervezetét dolgozta ki, amelyben minimumális árat szab meg a búzának. Ez a minimumális ár vagononként harmincezér lej, ami 300 lejes árnak felel meg mértékünként. A tervezetet a miniszterium is jóváhagyta és azt az összes moldovai megyékben be akarják vezetni. Ebből a célból már a közeli napokban a moldovai prefektusok értekezletre gyűlnek össze Iasiban. A tervezet iránt Rascanu tábornok, Bessarábia minisztere is élénken érdeklődik és a mai napon telefonon beszélgetést folytatott ebben az ügyben Iasi megye prefektusával. Hír szerint Bessarábiában is be akarják vezetni a buza minimumális árának rendszerét.

A szeszmonopóliumot a londoni Wagg & Co. cég kapja meg

Egymillió részvényt vesz át a londoni cég nyolcszázötvenöt millió lej értékben — Kétfélmillió részvényt kap az állam — 50 évre adják ki a monopóliumot — Az ellenzék élesen támadja a tervezetet

A szenzációs hír nagy érdeklődést váltott ki közgazdasági körökben

A szeszmonopólium kérdése egyre aktuálisabb problémáját képezi Románia közgazdasági életének. Az érdekeltek már többször is tiltakozásukat jelentették be a terv ellen, azonban ennek ellenére most már egyre bizonyosabbá válik, hogy a novemberben összeülő parlament foglalkozni fog a szeszmonopólium és annak koncesszionálási ügyével. A pénzügyminiszterium tervezetét eddig még csak kevesen ismerik, de ami eddig kiszivárgott, az is nagy érdeklődést váltott ki az ország közgazdasági köreiből. A részletes tervet a kormány már el is készítette és eszerint a szeszmonopóliumnál egy belöldi nagybankon kívül a külföld is képviseltetést kap.

Beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint a külföldi érdekeltséget már ki is választották.

A monopóliumot eszerint a londoni Herbert Wagg & Co. cég kapja meg, amelyet itt Romániában egy Rehnitzer nevű bankár képvisel.

A londoni cég egymillió részvényt vesz át 814 millió 60 ezer lej értékben. A részvények egy angol font névértékűek lesznek, 813.60 lejjel számítva a fontot. Kétfélmillió részvényt az állam kap és egymillió részvényt vesznek át a belöldi érdekeltségek. Az állam részvényeinek nem

szerepel névérték. Amennyiben a második évben a nyereség egymillió fontnál kisebb, az államnak jogában áll megváltani a részvényeket az átlagos évi nyereség tizszereséért. A koncessziót ötven évre adja ki az állam.

Szakemberek véleménye szerint az angol cég mindenképpen nagyon jó üzletet csinál, mert 15 év alatt minden bizonnyal teljesen visszakapja befektetett pénzét és azontul évi 500 millió lej tiszta nyeresége marad minimálisan 35 éven keresztül. A feketeszesz likvidálásával egyidejűleg ugyanis biztosan lehet számítani arra, hogy a szeszfogyasztás a régi nivóra emelkedik, ami négy milliárd lej bevételt jelent. De még akkor is, ha a rossz viszonyok következtében csak 2 és fél milliárd lej lesz a bevétel, ez esetben is 500 millió lej a tiszta nyereség. Már az első évben a legpesszimistikusabb számítás szerint 344 és fél millió a bevétel, ami körülbelül 65 és fél százalékos amortizációt jelent. Ha pedig az állam megakarna váltani az idegen kézben levő részvényeket, az angol cég által ténylegesen befektetett 528 millió lejért legkevesebb 1 milliárd 817 millió 900 ezer lejt kell fizetnie.

A kormány tervezete minden valószínűség szerint a parlamenti vita alatt éles támadásokban fog részesülni az ellenzék részéről

Életbelép a német—román preferenciális szerződés

A többi államok beleegyezésétől függ a szerződés alkalmazása.

Berlinből jelentik: Illetékes helyen úgy tudják, hogy november 15-én életbelép a német-magyar és német-román preferenciális szerződés megállapodása. Meg kell jegyezni, hogy erre csakis akkor kerülhet sor, ha azt a Németországban legtöbb kedvezményt élvező államok nem ellenzik.

Megcáfolták a magyar moratórium híreit

A magyar kormány tőzsdei manipulációt sejt a hír mögött.

Budapestről jelentik: A bucuresti-i Curen-tul szerint a magyar kormány ma déltől kezdve moratóriumot léptetett életbe a külföldi fizetésekre vonatkozólag. Ezzel kapcsolatosan a magyar kormány hivatalosan alaptalannak minősítette a bucuresti-i lap értesülését és valószínűnek tartja, hogy a hír mögött tőzsdei manipuláció rejtőzik.

— A gyümölcsök helyes telepítéséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti az idei szőlőrothadás következményeit és az ennek folytán fellépő borbetegségeket, a gyümölcs elraktározásának kérdését, a rózsák téli permetezését, a fiatal fák koronájának a visszavágását, stb. A dusan illusztrált két szaklapból egy alkalommal a Növényvédelem kiadói hivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. emelet 5.) által küldött mutatószámot.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közölték a nem vállaltak híreit.

Szücs F. Vilmos és neje született Singer Julia, valamint az alulírottak fájdalomtól lesújtva tudatják, hogy szeretett egyetlen fiuk, illetve fivérük

Szücs Boldizsár

f. hó 19-én esti 9 órakor, életének 34. évében hosszas és kínos szenvedés után elhunyt.

A megboldogult földi maradványait f. hó 21-én, szerdán délután 1/3 órakor kísérik utolsó útjára a gyászházból, Str. Alexandri 5. (Salacz-ueca) az izr. temetőbe,

Béke hamvaira!

Arad, 1931. október 20.

Horváth Ferenc, Bornstein Izidor, sógorai, Horváth Ferenéné sz. Szücs Jolán, Bornstein Izidorné sz. Szücs Mimi testvérei.

Minden külön értesítés helyett.

Özv. Beles Józsefné szül. Ekatarina Augustin a maga valamint a nagyszámu rokonság és jóbarát nevében fájdalomtól eltelve szomorú szívvel tudatja, hogy a legjobb férj, rokon és jóbarát

Beles József

57 éves korában boldog házasságának 20-ik évében hirtelen elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 21-én délután 3 órakor fogjuk a Bulevardul Regele Ferdinand 1. számu gyászházból a görög keleti egyház szertartása szerint a felső temetőbe örök nyugalomra kísérni.

Nyugodjék békében!

Diszitse otthonát!

Minden felvételhez egy színes képet kap modern fémkeretben **Stojkovits József fényképésznél P. Avram Iancu 16. (Szabadság-tér)**

Rendkívüli devizarendelelet Bulgáriában

Külföldi hitelezők csak akkor kapnak bolgár devizát, ha igényüket három hónappal előre bejelentették.

Szófiából jelentik: A bolgár miniszterelnök felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy rendkívüli devizarendeleletet készítsen el. Ez a rendelkezés különösen a német filmproducereket érinti, tekintettel arra, hogy a kormány megtiltotta, hogy külföldre filmekért devizát fizessenek ki. A külföldi követeléseket is csak három hónappal előre történt igénybejelentés után kötelesek kiegyenlíteni a bolgár adósok, helyesebben a külföldi hitelezők csakis ekkor kaphatnak bolgár devizát.

= Cáfolták a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról elterjedt híreket. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter újlag nyilatkozatot tett közre a Curenul-ban, amelyben hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek. A kormány még alapos tanulmány tárgyává teszi a kérdést, mielőtt olyan megoldáshoz nyulna, amely kényszer jellegével bírna.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás —

SZERDA, OKTÓBER 21.

Bucuresti. 13. Gramofon 18. Rendőrzenekar. 20.45. Gramofon. 21. Bartfeld A. hegedűművész játék. 21.45 Nistor kűrtnművész játék. 22.15. Cocea György cselkművész hangversenye. — Budapest. 10.15. A József nádor 2. honvédszázados zenekarának hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Szalonzenekari hangverseny. 5. Divatcsevegés. 6. Régi derűs szokások, illem-szabályok. M. Gonda Béla előadása. 6.30. Bock Hilja bécsi dalokat énekel schrammelzene kísérettel. 7.20. Olasz nyelvoktatás. 7.50. Tárogató-est. 9. Kamarazene-est. 10.50. A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál közreműködésével. Utána: Somogyi Gyula németnyelvű előadása. — Bécs. 12.30. Silving-zenekar. 13.40. Gramofon. 18. Recktenwald-zenekar. 20.45. Gitárzene. 22.45. Régi bécsi táncok. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 13.05. Rendőrzenekar. 19. Gramofon. 18. Nemzeti dalok. 18.25. Rendőrzenekar. 21. Nemzeti dalok. 21.30. Szimfonikus hangverseny. — Darenty. 22.15. Szimfonikus hangverseny. Strauss Richárd vezénylettel. — Heilsberg. 17.45. Fuvós zene. 21.15. Táncest. 23.30. Tánc zene Berlinből. — Katowice. 18. Közzene. 21.15. Vidám zenés est. 23.10. Közzene. 24. Szórakoztató zene. — Langenberg. 18. Zenekari hangverseny. 21. Szimfonikus hangverseny. 24-ig kávéházi zene. 24. Jazz. — Leipzig. 20.30. Szimfonikus hangverseny. 21.40. Molière: A fősvény c. vígjátéka.

Csatl. tánczene. — Milano. 21.45. Valente: A gránátosok, operett. — Róma. 18.30. Szórakoztató zene. 22. Mascagni: A kis Marat, opera.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 22.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar; könnyű és román zene. 21. Athanasiu baritonénekes dal-estje. 21.20. A rendőrzenekar szimfonikus hangversenye Brunetti vezénylettel. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. Gramofonhangverseny. 5. Az Állatvédő Egyesület mesedélutánja. 6.30. Radics József és cigányzenekarának hangversenye. 7.30. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson.) 8. „Arany János költői igazságszolgáltatása.” 8.30. Az Opera előadásának közvetítése. „Az átlarc.” Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Hubay Jenő. Majd: Az 1. honvédszázados zenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Brünner-zenekar. 14.10. Gramofon. 16.30. Zene gyermekeknek. 18. Eji hangok címen hangverseny. 20.30. Rádiókabaré. 23.25. Operett-részletek. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13.05. Rendőrzenekar. 17. Gramofon. 18.30. Zongoraverseny. 19. Nemzeti dalok. 21.30. Rendőrzenekar — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Könnű zene. 21.45. Verdi: Trubadur, opera. — Palermo. 22. Operarészletek, köztben Molnár Ferenc: Marsall c. vígjátéka. — Prága. 20.30. Weber: A bűvös vadász c. 3 felvonásos operája. — Stuttgart. 21.15. Régi magyar dalok Kern Aurél feloldozásában. — Svájci Aleman adó. 19.30. Millöcker: A koldusdiák c. operettje. 21. Zongoraverseny. 22.35. Fuvós zene. — Varsó. 17.40. Délutáni zene. 18.35. Kamarazene. 20.35. Gramofon. 21.15. Könnű zene. 24. Tánc zene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal felelőse magának a jogot hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Aláíratok kelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRJETÉSEKET DÉLUTÁNI ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

CSINOS, fiatal asszony idősebb ur barátját keresi, ki szerényen támogatná. Választ „Ibolya” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 3536

ALKALMAZÁS.

SUCHE deutsch-rumänische Erzieherin, evont. französisch sprechend zu 2 Kindern. Lakatos, Str. Iosif Vulcan 7. 3541

JOB, komoly nő, kiscsaládhoz mindenes szakácsnőnek ajánlkozik, volt Batthyány-ucca 7., házfelügyelő. 3548

Férfi, keresettel bíró,

magyar, józanleltű, gyermektelen idős hites házaspár esetleg egyedül álló és férjhez menni már nem szándékozó gyermektelen özvegyasszony házmesteri teendőkre felvételt a ségal Aprodul Purioe No. 39. alatt. Csak egy üres szoba, asszonynak ebéd-készít és némi fizetés jár. Asszonytól mindenek szolgálatát kívánatik. 3541

LAKÁS.

SZÉP LAKÁS v. Mikes Kelemen-ucca 57., 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, nov. 1-re 1500. Lejert kiadó. 3537

KÉTSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Arad. Közlöny kiadóiban.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

BÉRBE keresek 3-4 szobás magánházat. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban kérem leadni. 250

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERRENDEZÉS jutányos Áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

KITÜNŐ, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 200

Nagy famegtakarítás szabadságnazott folytonégo ZSIGUCZI-féle kalyháknál. A fűtőtechnika esodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény biznyítja jószágát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekinthető: a készítő: HAMMER ZSIGMOND és FIA Üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Réni tér)

Őszi ruhákat és felöltőket legszebben fest, tisztít **KNAPP** modernül berendezett vállaiata v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

OKTATÁS.

DEUTSCHE Dame erteilt billigt Unterricht. Str. Mărășesti 10. 200

NEMET tanárnő, 10 évi egyetemi diplomával, németet és angolt tanít. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 3542

INGATLAN.

KÉT tisztviselő telek a törvényszék mellett e. adó. Érdeklődni: Dr. Nedelcu, városháza. 3520

Birtokos urak figyelmébe !!

Ha bármilyen ingatlant eladni vagy venni szándékoznak, úgy keressék fel bizalommal a Strada Consistoriului, (volt Batthyány-ucca) 9. szám alatt már 8 év óta tennálló ingatlanforgalmi ügynökségünket, ahol cégünk bárkinek műtányos díjazás mellett a legpontosabb és lelkiismeretes kiszolgálást nyújtja. Keresünk készpénzzel fizető vevőink részére bel- és külvárosi jobb bérházakat. Az ingatlanok eladásra való előjegyzése díjtalan.

Boross K. fontli ügynöksége.

Hirdessen a 46 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben

november 1-re kiadó

Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 250